

Handläggare: Anneli Hilmersson
Telefon:08-508 24 040

Tertialrapport 1 Skärholmen stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 1 2013 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden begär budgetjustering för avskrivningar om 0,4 mnkr och internränta om 0,1 mnkr.
3. Omslutningsförändringar om 24,7 mnkr godkänns.
4. Nämnden begär stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler om 0,8 mnkr.
5. Nämnden ansöker om 2,5 mnkr av central medelsreserv 2 för att fortsätta påbörjade skötselåtgärder i sätraskogens naturreservat.
6. Nämnden ansöker om 5 mnkr av central medelsreserv 4 för tillgänglighetsåtgärder.
7. Nämnden ansöker om 3 mnkr av central medelsreserv 2 för ökad effektivitet i bostadsproduktionen.
8. Nämnden ansöker om 2,6 mnkr av ytterstadsmedel för Skärholmsvärdar.
9. Nämnden ansöker om 0,9 mnkr av ytterstadsmedel för projektet El Sistema
10. Nämnden ansöker om 770 tkr av ytterstadsmedel för projektet Förebyggande arbete i Skärholmen.
11. Nämnden ansöker om 785 tkr av ytterstadsmedel för Relationsvårdsteamet.
12. Nämnden ansöker om 1,7 mnkr av ytterstadsmedel för projektet Föräldrastödjare i Skärholmens mottagningsgrupp.
13. Nämnden ansöker om 2,1 mnkr av ytterstadsmedel för projektet Säkerhetskonsulter på barnenheten.
14. Nämnden ansöker om budgetjustering sammanlagd 860 tkr för att anordna 3 projekt inom ramen för Vackra Stockholm.
15. Omedelbar justering.

Britt Karlsson

Tillförordnad stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen bedömer att i huvudsak uppnå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och prognostiserar en budget i balans efter resultatöverföring.

Bakgrund

Stadens nämnder ska enligt fullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning redovisa ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall för året. Samtliga kända kostnader och intäkter ska ingå i prognosen.

Ärendet

Rapporten ska ge en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Under respektive mål anges måluppfyllelse och indikatorer visar uppnådda värden för perioden och/eller prognos för året.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samverkan med samtliga verksamhetsområden.

Sammanfattande analys

Stadsdelsförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppnås.

För att Skärholmen ska vara en attraktiv och trygg plats att bo i, besöka och arbeta på samverkar förvaltningen med företagare, bostadsbolag och andra aktörer i syfte att skapa gynnsamma förutsättningar för näringsliv och företagsamhet. Förvaltningen arbetar aktivt för att planerade bostadsbyggnadsprojekt ska förverkligas. Ett ökat bostadsbyggande är en viktig faktor för att Skärholmens stadsdelsnämndsområde ska utvecklas på ett positivt sätt.

Andelen personer med ekonomiskt bistånd minskar även andelen vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd minskar. Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete med de personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och samarbetar med jobbtorg, arbetsförmedling och andra aktörer. Arbetslöshet är det största hindret för egen försörjning, handläggarna inom socialtjänsten använder nu Motiverande samtal (MI) som metod för att lyfta fram människors egen motivation och tro på sin förmåga att genomföra förändringar.

För att nå inriktningsmålet kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras har vidareutbildning av barnskötare till förskollärare fortsatt, marknadsföring av Skärholmens förskolor på rekryteringsmässor och anställningar av förskollärare vid vakanser genomförts. Förvaltningen bedömer att målet att öka andelen förskollärare kommer att nås.

Inom hemtjänst har en organisationsförändring genomförts i syfte att stärka och utveckla kvaliteten inom verksamheten. En uppföljning pågår för att mäta brukarnas nöjdhet efter omorganisationen, alla brukare blir intervjuade på telefon. Resultaten hittills visar att kvaliteten inom hemtjänsten nu upplevs som god eller mycket god.

Inom socialtjänsten pågår ett arbete med systematisk kvalitetsutveckling. Förvaltningen ingår i stadens projekt för att utveckla och implementera en evidensbaserad praktik inom barn- och ungdomsverksamheten. Projektet sociala insatsgrupper fortsätter under 2013. Två samordnare/lotsar arbetar i projektet och har fortsatt att utveckla arbetsätt och rutiner. Hittills i år har sociala insatsgrupperna haft sju ärenden. Inga placeringar i HVB eller på SIS-institution har gjorts för målgruppen och förvaltningen bedömer att sociala insatsgruppernas arbete är starkt bidragande till detta.

Inriktningsmålet stadens verksamheter är effektiva bedöms uppnås. Förvaltningen redovisade ett stort budgetunderskott 2012 och arbetar intensivt med att få en budget i balans under innevarande år. Inom beställarenheten pågår en noggrann uppföljning av hemtjänstinsatserna som ökat kraftigt det senaste året. Inom individ- och familjeomsorg pågår ett arbete med att finna effektiva arbetsätt som förhindrar placeringar och leder till goda resultat. Omstrukturering har gjorts inom Sätra vård- och omsorgsboende där en avdelning tomställdes. Det sociala boendet i Sätra är nu fullbelagd med först och främst stora barnfamiljer och på sikt ska det leda till minskade kostnader för exempelvis boende.

Generellt på förvaltningen råder inköpsstopp och restriktivitet vad gäller tillsättningar av vikariat och vakanta tjänster.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med kvalitetsutveckling där fokus läggs på vilka resultat och effekter som ska åstadkommas för medborgare och brukare. Under året kommer utbildningar och workshops genomföras för chefer och andra nyckelpersoner. Syftet är att medborgare och brukare ska uppleva att de verksamheter som erbjuds är av god kvalitet.

Nya årsmål på indikatorer från verksamheten	VP årsmål	Ny årsmål	KF:s årsmål
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	92 %	75 %	80 %
Andel korttidssjukfrånvaro	3,0 %	2,1 %	nämnd indikator
Andel långtidssjukfrånvaro	1,6 %	2,3 %	nämnd indikator
Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,0 %	1,2 %	nämnd indikator
Nya årsmål på indikatorer enligt uppmaning från KF			
Andel förskollärare av antal anställda	40 %	42 %	42 %
Andel nöjda föräldrar	80 %	82 %	85 %
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	77 %	85 %	91 %
Nya aktiviteter			
Stadsdelsförvaltningen marknadsför förskoleverksamheten i sammanhang där förskollärare kan rekryteras och rekryterar förskollärare vid vakanta tjänster.			
De kommunala förskolorna i Skärholmen arbetar för att göra kopplingen mellan föräldraenkäten och verksamheten tydlig för föräldrarna.			

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:S INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Förvaltningen uppnår i huvudsak inriktningsmålet. Bostadsbyggandet i Skärholmen har under många år varit mycket lågt, under åren 2008-2012 har inga flerfamiljsbostäder färdigställts. För att byggnationen ska öka lyfter förvaltningen frågan och framhåller potentialen för bostadsbyggande i samtliga forum där frågan är aktuell och där förvaltningen deltar. Det låga antalet nytillkomna bostäder påverkar också möjligheterna att uppfylla KF:s indikator Antal nytillkomna bostäder med särskild service till personer med funktionsnedsättning. Fyra beställningar av LSS-bostäder har gjorts, men eftersom byggprojekten inte beräknas stå klara i år har förvaltningen ingen möjlighet att höja målet om LSS-bostäder.

För KF:s indikator Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor uppfyller förvaltningen nämndens årsmål, men har 15 procentenheter kvar till KF:s årsmål. Behovet av trygghetsskapande åtgärder och renhållningsåtgärder är fortfarande stort på många platser i Skärholmens stadsdelsområde. Upplevelsen av rent, snyggt och tryggt har täta samband och förvaltningen driver därför flertalet samverkansprojekt tillsammans med andra aktörer som särskilt syftar till att förbättra renhållningen och skapa engagemang och delaktighet i den gemensamma miljön.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

 Uppfylls helt

För att Skärholmen ska vara en attraktiv och trygg plats att bo i, besöka och arbeta på samverkar förvaltningen med företagare, bostadsbolag och andra aktörer i syfte att skapa gynnsamma förutsättningar för näringsliv och företagsamhet.

Upphandlingen av fritidsverksamheten har blivit fördröjd på grund av överklagan som bifölls. Ny upphandling pågår och driften beräknas lämnas över till entreprenör den 1 februari 2014.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

 Andel upphandlad verksamhet i konkurrens			26 %	36 %	2013
	 Uppfylls helt				

Kommentar: I dagsläget ligger andelen på 27,5 %. Förvaltningen uppskattar att årsmålet kommer att uppnås.

NÄMNDMÅL:

I Skärholmen finns en variation av bostäder för människor i livets alla skeden.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Stadsdelsnämnden arbetar för nämndens fastställda skrivelse om markanvisningar och byggnationer i Skärholmens stadsdel.	2013-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Genom löpande dialog med byggherrar, stadsbyggnads- och exploateringskontoret verkar förvaltningen för att pågående och kommande byggprojekt överensstämmer och skall överensstämma med intentionerna i skrivelsen. I ett tjänsteutlåtande om behovet av bostadsbyggande, till berörda centrala förvaltningar och nämnder i staden lyftes vikten av att ta hänsyn till skrivelsen i pågående och kommande planarbete för Skärholmens stadsdelsområde.

 Stadsdelsnämnden ska delta aktivt i arbetet med utvecklingen av Skärholmen/Kungens kurva och Söderortsvisionen	2008-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Stadsdelsförvaltningen deltar aktivt i samverkansgrupper med representanter från Huddinge kommun, Stockholm Business Region, centrala förvaltningar samt fastighetsägare och företagare kring utvecklingen av Skärholmen Kungens kurva. Under våren genomförs också återkopplingen av Boendedialogen i Vårberg, som fokuserat på lokalt utvecklingsarbete under det gångna året.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden stärker och utvecklar företagandet och infrastrukturen i området, för att öka antalet arbetstillfällen i stadsdelen.

 Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Medborgarkontoret ska ge information och vägledning till personer som är intresserade av att etablera och driva företag.</p> <p>Kommentar: Samhällsvägledarna ger löpande information om möjligheter till rådgivning och visar den information som finns på webben. Under perioden har minst 11 ärenden gällt näringslivsfrågor.</p>	2012-01-02	2013-12-31	
<p>Stadsdelsförvaltningen är aktiv i olika forum för att utveckla näringslivet och infrastrukturen i närområdet och bidrar till att stadsdelen är attraktiv för företag och boende</p> <p>Kommentar: Stadsdelsförvaltningen är aktiv i sitt deltagande i de olika forum som arbetar för att utveckla näringslivet och infrastrukturen till exempel när det gäller utvecklingen av Kungens kurva Skärholmen och i arbetet kring Söderortsvisionen. För att omgående få till stånd förbättrade tvärförbindelser inom söderort verkar förvaltningen för etablering av stomnätsbussar i väntan på beslut/genomförande av Spårväg syd.</p>	2011-01-01	2014-12-31	

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

Uppfylls helt

Förvaltningen ser en stadig minskning av antal bidragshushåll sedan 2012 och utfallet av utbetalt ekonomiskt bistånd har minskat sedan verksamhetsberättelsen 2012.

Förvaltningens enheter har erbjudit sig att ta emot flera praktikanter från Jobbtorg. Dessa platser har under perioden inte efterfrågats.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha</p>	16 st	50 st	50 st	1600 st	Tertial 1 2013

Kommentar: Förvaltningen tillhandahåller 50 praktikplatser. Förskolorna i Skärholmen har fram till första tertialen tagit emot 16 praktikanter.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	8,1 %	8,1 %	9,4 %	4,4 %	Tertial 1 2013

Kommentar: Andelen barn som lever i familjer beroende av ekonomiskt bistånd har minskat. Socialtjänsten kommer under 2013 att fortsätta samarbetet med föräldrar, jobbtorg, arbetsförmedling och andra aktörer för att stödja föräldrarna att bli självförsörjande. Antalet hushåll med ensamstående män eller kvinnor har ökat.

 Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	4,66 %	4,66 %	4,8 %	2,3 %	Tertial 1 2013
---	--------	--------	-------	-------	----------------

Kommentar: Andelen personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen har minskat. Det beror dels på att antalet hushåll med ekonomiskt bistånd minskat, dels på att befolkningsmängden har ökat.

 Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	3 %	3 %	3,2 %	1,4 %	Tertial 1 2013
---	-----	-----	-------	-------	----------------

Kommentar: De senaste årens trend är att allt färre hushåll är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd. Förvaltningen väntas nu nå årsmålet. Socialtjänsten har bedrivit ett aktivt arbete med de personer som står långt från arbetsmarknaden och samarbetar med jobbtorg, arbetsförmedlingen och andra aktörer.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument till personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och därmed står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Socialtjänsten testar det fördjupade bedömningsinstrumentet och deltar i föreläsningar och utbildningar för att kunna implementera instrumentet under året. Instrumentet är omfattande och det tar flera timmar att gå igenom alla frågor, men det ger en bra helhetsbild av personens förmågor och behov av stöd.

 I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument, till personer som söker ekonomiskt bistånd. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

NÄMNDMÅL:

Invånarnas behov av ekonomiskt bistånd minskar.

 Uppfylls helt

Ohälsotalet i Skärholmen är stort och sjukskrivna är den näst största gruppen bidragstagare. En konsulterande läkare hjälper till att klargöra om bidragstagare ska motiveras till arbete eller till att söka sjukersättning. Förvaltningen ser en ökad utförsäkring av personer under 29 år som har aktivitetsersättning. Arbetslöshet är hushållens största försörjningshinder och andelen arbetslösa i förhållande till befolkningen i Skärholmen är den näst högsta i staden. Handläggarna är utbildade i Motiverande samtal (MI) vilket nu används som metod för att lyfta fram människors egen motivation och tro på sin förmåga att genomföra förändringar. Vid sjukskrivningar kan för-
troendeläkare anlitas. Vid behov sker samarbete med andra enheter inom socialtjänsten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Stadsdelsnämnden ger tillsammans med olika aktörer stöd och insatser för att stärka personer till att klara sin egen försörjning	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Förvaltningen använder de platser vi har på Jobbtorg, Jobbtorg Resurs, EU-projekt och de egna arbetsträningsverksamheterna.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

 Uppfylls helt

Verksamheterna har använt ekologiska alternativ och haft ett miljöfrämjande tänkande där det varit möjligt. Förskolor som har haft förutsättningar har lämnat överbliven mat till biogas. Förvaltningen säger upp avtalet för tre bilar under året, och minskar därmed bilflottan med drygt 20 %.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☐ Andel dubbdäck ☒ Uppfylls helt			0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	2013
☒ Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	23,39 %	21 %	21 %	15 %	Tertial 1 2013
Kommentar: Målet uppnås. Några enheter, exempelvis fritidsenheten har problem att nå årsmålet i denna kategori då deras inköp till stor del handlar om inköpt till caféet. Övriga enheter beräknas klara årsmålet.					
☐ Andel elbilar ☒ Uppfylls helt			15 %	6 %	2013
☒ Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	100%	Apr 2013
☐ Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar ☒ Uppfylls helt			77 %	tas fram av nämnden/ styrelsen	Halvår 1 2013
Kommentar: Förutsatt att tillgången på gas är tillräcklig, vilket i princip innebär att köerna till tankstationen inte blir för långa, räknar förvaltningen med att målet uppfylls för hela året.					
☐ Elanvändning per kvadratmeter ☒ Uppfylls helt			57 kwh/kvm	34 kWh	2013
Kommentar: Elförbrukningen har sjunkit betydligt jämfört med föregående år för motsvarande period. Anledningen till detta är att SISAB tagit över en stor andel av anläggningarna för försko- leverksamhet.					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling			33 %	öka	2013
					 Uppfylls helt

Kommentar: Inom äldreomsorgen sorteras matavfall på Sätra vård och omsorgsboende. Matleverantören ansvarar för behandlingen av matavfallet.

NÄMNDMÅL:

Alla enheter och verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö.

 Uppfylls helt

Samtliga verksamheter arbetar för en hållbar livsmiljö bland annat genom att konferenser har förlagts i våra egna lokaler och brukare har fått information om och uppmuntrats till ett miljötänkande. Det miljöarbete som genomförs av verksamheten följer den framtagna miljöhandlingsplanen för stadsdelsförvaltningen. Implementering av miljöhandlingsplanens hela innehåll pågår i alla verksamheter. Förvaltningen tar också ständigt del av nya riktlinjer som ges ut bland annat av myndigheter för att utveckla nya arbetssätt utifrån dessa.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel etanol i förvaltningens etanolbilar			98 %	2013
				 Uppfylls helt
Andel gas i förvaltningens gasbilar			65 %	2013
				 Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla medarbetare känner till förvaltningens miljöhandlingsplan och implementerar den i det dagliga arbetet.	2013-01-01	2013-12-31	
			

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Implementering av miljöhandlingsplanen pågår. Enheterna kommer att gå igenom planen på arbetsplatsträffar under våren för att implementera den i det dagliga arbetet.

Stadsdelsförvaltningen informerar medborgarna om en hållbar livsmiljö	2008-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Samhällsvägledarna på Medborgarkontoret lämnar information vid förfrågan.

Undersöka möjligheten att ersätta befintliga tjänstebilar med elbilar då avtalen går ut	2012-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Ett antal avtal för leasingbilar kommer under året att sägas upp. Inga nya inköp är planerade.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm

- Uppfylls helt

Bostadsbyggandet i Skärholmen har under många år varit mycket lågt. Fler bostäder blandat med verksamhetslokaler är avgörande för att Skärholmen ska växa och utvecklas till en del av en stad i världsklass. För att byggnationen ska öka lyfter förvaltningen frågan och framhåller potentialen för bostadsbyggande i samtliga forum där frågan är aktuell och där förvaltningen deltar.

I samband med tertialrapport 1 ansöker Skärholmens stadsdelsförvaltning om 3 mnkr ur central medelsreserv 2 för ökad effektivitet i bostadsproduktionen. Stadens akuta behov av fler bostäder, och Skärholmens allt mer påtagliga behov av att växa genom inflyttning gör att riktade åtgärder för bostadsbyggande bör inledas redan under året.

Det främsta målet med projektet är att spaden sätts i jorden för förverkligandet av de omfattande planerna för Vårbergsvägens sammankoppling med Ekgårdsvägen och bildandet av en stadsgata längs med "Vårbergsstråket". Tillsammans med mark som finns tillgänglig vid Vårbergs sjukhem och omkringliggande ytor ska stråket göras till en attraktiv boendemiljö, och bör kunna innebära ett tillskott om ca 1000 bostäder med möjlighet till aktiviteter och närhet till så väl naturen som urbana stadsmiljöer. Dessutom kommer Vårbergs IP att rustas upp om några år och Västerholmsstråket ska utvecklas till ett aktivitetsstråk vilket ytterligare stärker områdets potential.

Medlen ska gå till att anställa en projektledare som från 2013 till 2015 samordnar och driver processen i dialog med såväl stadens fastighetsbolag, andra byggherrar, exploaterings och stadsbyggnadskontoret samt övriga in-

tressenter. Sökta medel avser även konsulttjänster för bland annat marknadsföring då avsikten är också att projektet leder till start av flertalet andra byggprojekt.

Detta projekt ligger utanför den ordinarie ramen för förvaltningens verksamhetsområden, men dagens situation visar att de utredningar som gjorts och pågår inom olika bygg- och exploateringsprojekt inte är tillräckligt för att åstadkomma och främja aktivt bostadsbyggande i området.

I uppdraget behöver också ingå att undersöka vilka orsaker som ligger bakom såväl återlämnade markanvisningar som påbörjade/genomförda projekt under de senaste åren. Ett helt nytt exempel på ett projekt som lyckats, och där stadsdelsförvaltningen varit delaktig, är den fastighet som SSM Fastigheter AB just nu bygger i Sätra. Projektet har löpt smidigt, och vid byggstart var endast en lägenhet ännu inte bokad. Samtidigt har under flertalet år markanvisning efter markanvisning återlämnats till exploateringskontoret för att byggherrarna inte får ekonomi i projekten. Svar behöver sökas på frågorna om vad det är som gör att en del projekt inte går ihop ekonomiskt medan andra gör det? Kan fler göra som de som lyckas?

Skärholmens styrkor behöver identifieras och en plan för hur dessa kan framhävas för att stimulera till byggnation tas fram. Denna bör kompletteras med omvärldsanalyser för att generera kunskap om vad som gör en plats attraktiv för inflyttning och utreda på vilket sätt den kunskapen kan användas för arbetet i Skärholmen.

Skärholmen kan bidra till en stark, levande och växande regional kärna inom Stockholm stad. Med förbättrade förutsättningar erbjuder Skärholmen ett enormt tillskott till söderort och till en stad i världsklass.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal nytillkomna bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			0 st	tas fram av nämnden	2013
 Uppfylls helt					

Kommentar: Sammanlagt fyra beställningar av LSS-bostäder har gjorts men inga nybyggnadsprojekt har påbörjats. Ett nätverk har etablerats med företrädare för SISAB och utbildningsförvaltningen för eventuella samnyttjande mellan stadsdelens olika fastigheter.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden tillgänglighetsanpassar verksamheternas lokaler, lekplatser och rekreationsområden.

 Uppfylls helt

Tillgänglighetsplanen för Skärholmens stadsdelsområde tillsammans med studien Äldre i centrum som genomfördes 2012 ligger till grund för ett omfattande tillgänglighetsarbete i stadsdelsområdet som inleds under året och kommer att löpa över flera år.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen fortsätter tillgänglighetsanpassningen av trappor samt naturreservatet när medel tilldelas	2013-01-01	2013-12-31	

Kommentar: Förvaltningen ansöker om totalt 5 mnkr ur central medelsreserv 4 för tillgänglighetsåtgärder varav (se under rubriken investeringar).

Arbeten kan påbörjas direkt efter att medel tilldelats.

 Stadsdelsförvaltningen följer upp tillgänglighetsplanen för Skärholmens stadsdelsområde	2013-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Planen har analyserats i samråd med rådet för funktionshindersfrågor och trafikkontoret. En plan för åtgärder under 2013 är fastlagd; tillgänglighetsanpassning för busshållplatser, närliggande övergångsställen samt ej markerade passager längs med färdvägen för buss 135 inleds av trafikkontoret under året. Arbetet kommer pågå under flera år med början i stadsdelen Vårberg. En plan för åtgärder för 2014, utöver de längs med busslinjen, ska också fastläggas under året. Inför arbetet med den kommer en tillgänglighetsvandring genomföras i Skärholmens centrum med omnejd, där representanter från stadsdelsförvaltningen, trafikkontoret, rådet för funktionshindersfrågor samt pensionsrådet medverkar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

● Uppfylls helt

Förvaltningen fortsätter att bygga fler spontanidrottsplatser som ett led i att öka hälsan i Skärholmen och erbjuda goda förutsättningar till ett aktivt liv utomhus för alla medborgare. I kommande projekt läggs särskilt fokus på att utforma spontanidrottsplatser för att locka fler tjejer till spontan rörelse och utomhusvistelse. Stadsdelens fyra parker välkomnar medborgare i alla åldrar med öppen förskola på förmiddagar samt parkleks- och öppen verksamhet på eftermiddagar och kvällar. Flera projekt pågår också i samarbete med förvaltningens dietist, och idrotts- och aktivitetsprojekt pågår på flera LSS bostäder, för att främja aktivitet, rörelse och hälsa.

NÄMNDMÅL:

Skärholmen erbjuder ett utvecklat och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.

● Uppfylls helt

Stadens kulturplan genomsyrar på ett naturligt sätt verksamheter för barn och unga, vilka har erbjudits kulturaktiviteter anpassade efter åldern.

För att fortsätta erbjuda ett utvecklat och varierat utbud av kultur och fritidsaktiviteter som leder till ökad hälsa, framförallt bland barn och unga i Skärholmen, fortsätter förvaltningen att satsa på hälsa. Skärholmsloppet är särskilt riktat till barn och unga i Skärholmen och spontanidrottsplatserna utgör en viktig del i det arbetet. En förstudie har inletts för projektering av hela Västerholmsstråket. Tyvärr blir puckelbollplanen som planeras i Västerholmsstråket eventuellt försenad.

För att Skärholmen fortsatt ska erbjuda ett tilltalande och väl omhändertaget naturområde och de aktiviteter som sker i anslutning till detta fortsätter arbetet med att förbättra spår, leder, stigar och framkomlighet för såväl sommar som vinteraktivitet inom och till Sättra naturreservat samt på och till stadsdelens badplatser.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Nyttjandegrad av kulturerbjudande med professionella aktörer för barn i våra förskolor	100 %		100 %	Tertial 1 2013
Kommentrar: Under våren har totalt 2499 barn deltagit i professionella kulturaktiviteter anordnad av stadsdelsförvaltningen. Det innebär att många barn har deltagit i flera olika kulturaktiviteter.				
 Andel flickor i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna.			34 %	2013
 Uppfylls delvis	Kommentrar: Nästa utfall för indikatorn kommer i samband med stockholmsevenkäten 2014. Fritidsenheten klarade inte årsmålet 2012. Fritidsenheten kommer att erbjuda verksamheter riktade till flickor under året.			
 Andel flickor, i gymnasiets årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna			16 %	2013
 Uppfylls helt				
 Andel pojkar, i gymnasiets årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna			27 %	2013
 Uppfylls helt				
 Andel pojkar, i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna			39 %	2013
 Uppfylls helt				

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Antal kulturerbjudanden med professionella aktörer som genomförts för barn och unga inom fritiden Uppfylls helt			50	2013
Kommentar: Alla barn och unga i Skärholmens stadsdel kommer under året att erbjudas kulturaktiviteter genomförda av professionella aktörer.				
Antal planerade och genomförda aktiviteter för besökarna i mötesplatserna. Uppfylls helt			600	2013
Antal planerade och genomförda aktiviteter för besökarna i parkerarna Uppfylls helt			600	2013
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse	
 Alla barn och unga inom förskola och fritid erbjuds kulturaktiviteter med professionella aktörer.	2013-01-01	2013-12-31		
Kommentar: Barn från två års ålder har erbjudits professionella kulturaktiviteter under vårterminen. De yngsta barnen har sett föreställningen "Vit" på Skärholmens bibliotek och alla femåringar har sett "Meningen med döden" på Stadsteatern. Genom teatern har barnen fått nya upplevelser som väckt tankar och berikat deras språk, vilket tydligt syns i deras återberättande och dramatiserande.				
 Alla äldre erbjuds information och vägledning i särskilt träfflokal om stödservice och aktiviteter	2013-01-01	2013-12-31		

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Kommentar: Information och vägledning ges till äldre medborgare via flera mediala kanaler, till exempel via medborgarkontoret, på webben och via pensionärernas organisationer. Ett samarbetsprojekt har påbörjats mellan stödverksamheten för äldre och medborgarkontoret. Projektet är planerat att mynna ut i att stödverksamheten ska befinna sig fysiskt på medborgarkontoret två gånger per månad för att informera om sin verksamhet samt för att fånga personer i behov av stöd och vägledning. Avdelningens dietist har hållit två föreläsningar om kost för äldre.

	Alla äldre erbjuds kulturella aktiviteter av professionella aktörer på Ekens aktivitetscenter.	2013-01-01	2013-12-31

Kommentar: Flera kulturella aktiviteter har erbjudits under perioden så som besök på kulturhuset och besök i stadshuset. Eken erbjuder en kulturell aktivitet av professionella aktörer varje månad.

	Alla äldre på Sättra vård- och omsorgsboende erbjuds kulturella aktiviteter av professionella aktörer.	2013-01-01	2013-12-31

Kommentar: Sättra vård- och omsorgsboende har en musikpedagog som två gånger i veckan erbjuder underhållning. Ett samarbete med Svenska kyrkan pågår där ideella besöker Sättra vård och omsorgsboende två gånger per månad. Arbetsterapeuterna och sjukgymnasterna som är anställda i verksamheten har utvecklat ett program för att tillgodose såväl individuella som gemensamma aktiviteter.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

- Uppfylls helt

Under året driver förvaltningen ett antal projekt med målet att ytterligare öka andelen personer som i medborgarundersökningar uppger att de upplever Stockholm som en trygg säker och ren stad.

Sättra vård och omsorgsboende har inlett en ny upphandling av trygghetslarm. Det nya trygghetslarmet förväntas vara installerat under sommaren och kunna generera en ökad trygghet och säkerhet för de boende.

Uppföljningen av tillsynsvandringarna inom projektet Walk 127 för 2012 är klar och visar goda resultat. Bland annat klotter, skadegörelse och trasiga lampor rapporterades. Förvaltningen avser utveckla idén ytterligare och starta upp projektet igen tillsammans med en annan förening som är verksam i stadsdelsområdet.

Behovet av renhållningsåtgärder är stort på många platser i Skärholmens stadsdelsområde. I dagsläget är ambitionen att söka medel för motsvarande lokala områdesvärdar för att kunna sätta in resurser där behoven är som störst. Att förvaltningen har parkenhet i egen regi möjliggör en flexibel och effektiv lösning.

För att åtgärda problemet med kundvagnar som lämnas runt om i stadsdelsområdet har ett samarbete inletts mellan förvaltningen, Skärholmens fastighetsägare och handlarna i Vårberg och Skärholmen. Ett avtal har tagits fram för att handlarna gemensamt ska anlita en extern utförare som regelbundet samlar in vagnarna runt om i stadsdelsområdet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor ☐ Uppfylls helt			57 %	72 %	2013
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden ☐ Uppfylls helt			63 %	62 %	2013
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA ☐ Uppfylls helt			100 %	100 %	2013

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☐ Genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå.	2013-01-01	2013-12-31	

NÄMNDMÅL:

Medborgarna har inflytande och delaktighet i Skärholmens utveckling.

Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

 Antal medborgarmöte Uppfylls helt			8	2013
--	--	--	---	------

Kommentar: Förvaltningen strävar efter att fler medborgare ska delta i medborgarmöten genom att i största möjliga mål förlägga dessa möten till stadsdelsområdets centrumläggningar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Samhällsvägledarna ger information om olika möjligheter till delaktighet till medborgare vid personligt möte och vid besök hos föreningar eller verksamheter.	2013-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

 Förvaltningen prövar nya former för medborgardialog.	2013-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Förvaltningen har i samarbete med bland andra representanter för forskningsinstitutet Mobile Life inlett en förstudie för projektering av aktivitetsstråket "Västerholmsstråket". Denna förstudie bygger på en interaktiv metod för medborgardialog och riktar sig särskilt till barn och unga i stadsdelsområdet. Via smartphones har synpunkter och idéer samlats in, och utifrån dessa pågår en gestaltning av stråket. Målet är att förstudien ska generera en ny metod för medborgardialog samt ett väl underbyggt material för den fortsatta projekteringen av stråket.

För att öka medborgarnas inflytande och delaktighet i förvaltningens pågående arbete utvecklas under året Skärholmens brottförebyggande råds webbsida.

 Skärholmens stadsdelsnämnd vidareutvecklar samverkan med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet.	2013-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Förvaltningen har tillsammans med rådet för funktionshinderfrågor träffat Södermalms stadsdelsförvaltning för inspiration och planering av arbetet under året. Senare under 2013 kommer förvaltningen anordna workshops för rådet som ska komma mynna ut i förslag till aktiviteter i verksamhetsplan 2014.

 Stadsdelsförvaltningen inventerar reception och medborgarkontor i syfte att säkerställa tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.	2013-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Aktiviteten pågår

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Årligen revidera den framtagna listan över finsktalande kontaktpersoner i alla våra verksamheter. Listan sprids sedan till växel, reception, medborgarkontor och Kontaktcenter Stockholm.	2012-04-25	2013-12-31	

NÄMNDMÅL:

Skärholmen är en ren, välskött och trygg stadsdel.

Samarbetet med polisen i utredningscentrum för unga lagöverträdare har blivit en del av socialtjänstens ordinarie verksamhet. Sedan januari förhandsbedömer utredningscentrum alla polisanmälningar avseende ungdomar över 15 år (tidigare mottagningsgruppen). Under januari - mars inkom 26 anmälningar till utredningscentrum. Socialsekreterarna har i direkt anslutning till polisförhör träffat ungdom och föräldrar och gjort en förhandsbedömning. Utredning inleddes i 14 ärenden. Tiden mellan polisens upprättande av anmälan till att den överlämnats till socialtjänsten har i 80 % av fallen varit i genomsnitt elva dagar, resterande har dröjt mellan 4 -7 månader. På begäran av polis och åklagare har utredningscentrum hittills i år skrivit nio yttranden.

Projekt Sociala insatsgrupper har beviljats medel för ytterligare ett år (2013). Två samordnare/lotsar arbetar i projektet och har fortsatt att utveckla arbetssätt och rutiner. Under januari - mars har Sociala insatsgrupper haft sju pågående ärenden och två har avslutats. Inga placeringar i HVB eller på SIS-institution har gjorts för målgruppen. Förvaltningen bedömer att Sociala insatsgruppers arbete på hemmaplan och med nätverk är starkt bidragande till detta.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel som känner sig trygga när de går ensamma på kvällen Uppfylls helt			45 %	2013
 Antal trivselvandringar Uppfylls helt			2	2013

Kommentar: Alla grundskolor i stadsdelsområdet erbjuds trivselvandring under året. Återrapporteringen till ungdomarna sker via fältassistenter samt via Skärholmens brottsförebyggande råds webbsida.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Antal trygghetsvandringar ☐ Uppfylls helt			10	2013
Kommentar: En riktad trygghetsvandring har genomförts i samband med internationella kvinnodagen den 8 mars. Kvinnors åsikter kring trygghet var då i fokus. Ytterligare en riktad vandring kommer att genomföras i samband med planering av tillgänglighetsåtgärder för 2014. Förvaltningen tillsammans med representant från trafikkontoret, rådet för funktionshindersfrågor och pensionärsrådet ska inventera och diskutera behoven av och förutsättningarna för åtgärder kring Skärholmens centrum.				
Andel som tycker att det är rent och städlat i stadsdelen ☐ Uppfylls helt			56 %	2013

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☐ Alla medarbetare ska känna till kommunikationsplanen för trygghetsarbetet	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar: Implementering av kommunikationsplanen för trygghetsarbete pågår på arbetsplatsträffar. Medarbetare från äldre och funktionshinderomsorgen har deltagit i en föreläsning tillsammans med närpolisen i syfte att utbilda inom trygghets- och brottsförebyggande åtgärder för äldre medborgare.			
☐ Genomföra Skärholmsdagen tillsammans med andra aktörer	2012-01-01	2014-12-31	
☐ Stadsdelsförvaltningen tillsammans med brottsförebyggande rådet (BRÅ) fortsätter att arbeta med Skärholmens resultat från trygghetsmätningen och Stockholmsenkäten för att föreslå förebyggande åtgärder i syfte att öka tryggheten.	2012-01-01	2013-12-31	
Kommentar: Förvaltningen har tillsammans med polisens analytiker lagt en plan för hur arbetet med "Trygg i Stockholm" ska leda fram till förebyggande åtgärder. För att identifiera eventuella lämpliga åtgärder och ge en översiktlig bild av problematiken analyserar stadsdelsförvaltningen och närpolisen gemensamt de misshandelsanmälningar som inkommit till polisen 2011-2012. Arbetet omfattar såväl misshandel inomhus som utomhus.			

KF:S INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras**

Förvaltningen bedömer att vi i huvudsak uppnår målet. När det gäller kvalitet och valfrihet finns det utvecklingsområden inom alla verksamheter.

För att uppnå målet andel förskollärare har förskolan vidareutbildat barnskötare till förskollärare, marknadsfört Skärholmen på rekryteringsplatser och anställt förskollärare vid vakanta tjänster. Vi börjar närma oss målet och beräknar att i bokslutet uppnå årsmålet. En stor satsning har gjorts på ökat föräldrainsflytande i förskolorna genom bland annat föräldraträffar med utbildad personal i "Vägledande samtal". Föräldrarna har även erbjudits föräldrastöd genom föräldrautbildningen KOMET och föräldracirkelarna "Alla Barn i Centrum" (ABC).

Inom socialtjänsten har en organisation för metodutveckling grundlagts som en bas i arbetet med systematisk kvalitetsutveckling. Skärholmen ingår i stadens projekt för att utveckla och implementera en evidensbaserad praktik inom barn- och ungdomsverksamheterna. Projektet är forskarstött. I familjevården sker utvecklingsarbete utifrån områden som aktuell forskning visat vara av stor vikt för de placerade barnen. Arbetet med skoluppföljning, barnsamtal och nätverksarbete har fortsatt.

Hemtjänsten har genomfört en organisatorisk förändring i syfte att stärka och utveckla kvaliteten i verksamheten. En mätning som gjorts under perioden visar att brukarnöjdheten inom hemtjänsten upplevs som god eller mycket god. Samtlig personal på Sätra vård- och omsorgsboende har påbörjat utbildning som leder fram till Silviahems-certifiering. Målet med en Silviahems-certifiering är att införliva ett helhetsperspektiv i vården och omsorgen för att ge högsta möjliga livskvalitet för den demenssjuke.

Två av LSS-bostäderna har påbörjat arbete med att implementera evidensbaserad praktik i verksamheterna. Syftet är att utveckla och förbättra kvaliteten i verksamheterna.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald**

 Uppfylls helt

Brukare som omfattas av valfrihet har fått information om de utföraralternativ som finns. Bland annat hänvisas till stadens Jämför service. I brukarundersökningar har det visat sig att kunskapen om Jämför service och vilken information som finns är ojämn - ett förbättringsområde för staden.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☐ Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg ☒ Uppfylls helt			79 %	76 %	2013
☐ Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning ☒ Uppfylls helt			66 %	68 %	2013
☐ Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst ☒ Uppfylls helt			66 %	71 %	2013
☐ Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård och omsorgsboende ☒ Uppfylls helt			53 %	56 %	2013

NÄMNDMÅL:

Medborgarna erbjuds valfrihet, mångfald och kvalitet

Uppfylls helt

Målet uppfylls i de delar där det finns valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem i vård och omsorg). Inom hemtjänsten finns valfrihet och ett flertal företag att välja på. Inom boendestöd finns ett fåtal upphandlade LOV-alternativ med Skärholmen som upptagningsområde. Inom sysselsättning finns flera alternativ. För boenden finns en central kö att ställa sig i, men tillgången på LSS boenden är liten.

Föräldrar erbjuds en pedagogisk verksamhet med olika inriktningar som presenterats på förskolornas hemsidor. Dessutom erbjuds valfrihet genom olika storlekar på förskolor, kommunala eller fristående förskolor, olika inriktningar samt familjedaghem. Fritidsenheten har erbjudit parklekarnas och

mötesplatsernas besökare en mångfald av utbud och bjudit in föreningar till samverkan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelen uppmuntrar samarbete mellan föreningslivet och fritidsverksamheten.	2013-01-01	2013-12-31	
 Stadsdelens utförarenheter inom äldre och funktionshinder bevakar om utbudet och efterfrågan av olika inriktningar inom verksamheten behöver förändras.	2013-01-01	2014-12-31	

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden

 Uppfylls helt

Personalen i förskolan har aktivt arbetat för att visa föräldrarna att barnen har en trygg och säker miljö och hur barns utveckling och lärande sker. Vår bedömning är att i årets förskoleundersökning delvis uppnå målet för andelen nöjda föräldrar.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete Uppfylls helt Kommentar: Skydds- och barnsäkerhetsronder genomförs årligen. Kontroller av ute- och inommiljön genomförs löpande.			100 %	tas fram av nämnden	2013
 Andel förskollärare av antal anställda Uppfylls helt Kommentar: Vid några tillfällen under första tertialen har andelen förskollärare tangerat årsmålet. Målsättningen är att vid vakanser anställa förskollärare. Förvaltningen marknadsför sin förskoleverksamhet i relevanta sammanhang.			42 %	42 %	2013

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel nöjda föräldrar ☐ Uppfylls delvis			82 %	85 %	2013
Kommentar: Resultatet från föräldraenkäten kommer senare under året. Enheterna har arbetat intensivt med att höja svarsfrekvensen och göra kopplingen mellan frågorna i enkäten och verksamheten tydlig.					
Antal barn per grupp ☐ Uppfylls helt			16,3	16	2013
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare) ☐ Uppfylls helt			4,6 st	4,9	2013
Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling" ☐ Uppfylls helt			3,6	3,6	2013

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☐ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31	
Kommentar: Enheterna erbjuder kompetensutveckling som behövs i verksamheten och vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare. Flera barnskötare har kompletterat sin behörighet till högskolan och har ansökt till förskollärarytbildningen. Sju barnskötare blev klara med sin förskollärarytbildning i januari och en tar examen senare i vår. I höst kommer två personer att ta sin examen och 2014 ytterligare två. Ledningen i en enhet går en fortbildning i att stärka yrkesrollen med fokus på det övergripande pedagogiska ansvaret som avslutas i april.			

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram aktiviteter för att säkerställa en välfungerande övergång från förskola till förskoleklass.</p> <p>Kommentar: En gemensam handlingsplan och samverkan kring barns övergång från förskola till skola "Röda tråden" finns sedan många år i stadsdelen. Samarbete sker övergripande då stadsdelen bjuder in kommunala och fristående förskolor och skolor inom stadsdelen samt i lokala nätverk i varje område. Vid skolplacering av barn i behov av särskilt stöd sker särskilda möten.</p>	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att andelen förskolelärare ökar.</p> <p>Kommentar: Förskolorna anställer förskollärare vid vakanta tjänster och deltar i olika aktiviteter på högskolan för att marknadsföra Skärholmen. Enheterna har mentorsprogram för alla nya förskollärare.</p>	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att öka föräldrarnas kunskaper om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling</p> <p>Kommentar: Personalen har genom bilder, film, informationsbrev och samtal visat föräldrar hur barns lärande sker och hur de kan stödja sina barns utveckling enligt läroplanen. En kommunikationsplan för samverkan med föräldrar har utarbetats.</p>	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med att dokumentera och följa upp förskolebarnens utveckling.</p> <p>Kommentar: Enheternas satsning på pedagogisk dokumentation har bidragit till ett ökat intresse och större kunskap kring barns utveckling och lärande för både personal och föräldrar. Den tidigare satsningen i "Praktisk It och Mediekompetens" (PIM) gav nya verktyg som används mycket i verksamheten. PIM- filmer och bilder visas ofta för föräldrarna i olika sammanhang. Personalen har skrivit arbetsplaner för verksamhetens åtaganden där de beskriver hur de dokumenterar och följer upp förskolebarnens utveckling. Enheterna har utvecklat olika verktyg för dokumentation som kontinuerligt följs upp.</p>	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik och språkutveckling</p>	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Matematiken och språket är ständigt närvarande i förskolornas verksamhet. En modersmålsplan upprättas utifrån de språk som talas bland barn och personal. Modersmålsstödet planeras som en återkommande del i arbetet. De matematik- och språkansvariga träffas i nätverksmöten för att vidareutveckla arbetet med språk och matematik. I det utforskande arbetet blandas det praktiska med språkutveckling.

 Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Matematik, naturvetenskap och teknik planeras för att ingå på ett naturligt sätt i verksamheten. Pedagogerna uppmuntrar barnens utforskande som integreras i förskolornas olika projekt. Datorer, Ipads och andra IT-verktyg används som stöd i verksamheten.

 Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Kunskap genom olika språknätverk och föreläsningar har ökat personalens kunskaper i ett aktivt språkarbete med barnen samt inspirerat till en mer språkstimulerande miljö. I föräldrasamtalen har personalen använt bilder för att öka föräldrarnas förståelse för sina barns språkutveckling. Föräldrarna har blivit mer medvetna om att modersmålet är viktigt och lånar hem böcker på barnens modersmål från förskolan.

NÄMNDMÅL:

Förskolebarnen har en god kunskaps- och språkutveckling med fokus på det svenska språket

 Uppfylls helt

Personalen i förskolorna arbetar utifrån Skärholmens gemensamma språkprogram. Varje förskola har en språkansvarig som ingår i ett större nätverk för enheten och stadsdelen.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Resultatet av enheternas självvärdering avseende språkutveckling och kommunikativ förmåga enligt stadens reviderade mätmetod (skala 1-6)			3	2013
 Uppfylls helt				

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

De kommunala förskolorna i Skärholmen	2013-04-18	2013-12-31	
<p> arbetar för att göra kopplingen mellan föräldraenkäten och verksamheten tydlig för föräldrarna</p>			

Kommentar: För att öka föräldrarnas deltagande i årets förskoleundersökning har det pedagogiska arbetet tydliggjorts för föräldrarna genom dokumentation, filmer, bilder och veckobrev. Fokus är att visa föräldrarna hur förskolan arbetar med målen i läroplanen och hur miljön i förskolan ger möjlighet till utveckling. Kommunikation har även skett vid föräldraträffar, föräldramöten och utvecklingssamtal. Årets föräldraundersökning har delats ut personligt och föräldrarna har erbjudits hjälp med översättningen. Personalen har poängterat vikten av att alla föräldrar svarar då resultatet av undersökningen behövs för att utveckla verksamheten. Resultatet ska senare analyseras och kommuniceras med föräldrarna.

Stadsdelsförvaltningen marknadsför förskoleverksamheten i sammanhang där förskollärare kan rekryteras och rekryterar förskollärare vid vakanta tjänster.	2013-04-18	2013-12-31	
<p></p>			

Kommentar: Förskolorna har marknadsfört och presenterat sig på högskolorna för att locka fler att söka till lediga förskollärartjänster. Flera av de nya förskollärare som anställts har rekryterats genom kontakt med annan personal i enheterna. I första hand rekryteras förskollärare via intervjuer eftersom det är personlig lämplighet som avgör valet av person.

NÄMNDMÅL:

Förskolebarnens hälsa och välmående ökar.

 Uppfylls helt

Personalen planerar kontinuerligt olika aktiviteter för att barnen ska få en nyttig kost, många rörelselekar och mycket utevistelse.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Resultat av personalens självvärdering gällande barns utevistelse i förskolan			3,1	2013
<p> Uppfylls helt</p>				

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p> Utveckla en utmanande utemiljö i förskolan med fokus på barns rörelse</p> <p>Kommentar: En förändring av förskolornas gårdar har påbörjats för att utveckla barnens utemiljö. Målet är att inbjuda barnen till dagliga fysiska aktiviteter, lek, experiment och flytta ut den pedagogiska verksamheten.</p>	2012-01-01	2014-12-31	
<p> Utveckla hälsofrämjande insatser i samverkan med barnhälsovården</p> <p>Kommentar: Arbetet med att utveckla hälsofrämjande insatser i samverkan mellan förskola och barnhälsovården fortsätter 2013. I uppdraget ingår att se hur stadsdelsförvaltningen i samverkan med Barnvårdscentralen (BVC) kan sänka de höga ohälsotal som framkommer i 4-årskontrollen som karies, övervikt och föräldrar som röker. En arbetsgrupp med representanter från BVC, öppna förskolan och förskolorna ska arbeta fram ett samverkansavtal.</p>	2012-01-01	2013-12-31	

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att barn, ungdomar och vuxna som är i behov av stöd får hjälp anpassad efter det individuella behovet.

Målsättningen med insatser för barn och unga är att stärka de resurser som finns i familj och nätverk för att undvika placering utanför hemmet och för att hitta former för insatser på hemmaplan.

Skolgången för placerade barn har kartlagts och följts upp metodiskt. Information har inhämtats från skolan avseende skolresultat och närvaro. Alla barnen och ungdomarna har haft undervisning enligt den planering som gjorts tillsammans med skolan, ett par ungdomar har inte varit inskrivna i någon skola men haft daglig sysselsättning. Flera unga har ett upprättat åtgärdsprogram i skolan. I de fall skolgången inte fungerar finns ofta en omfattande problematik som överskuggar skolgången. Hittills har endast några få enkäter genomförts. För att se att målen uppfylls ska fler enkäter genomföras, bland annat för att se om ungdomarna vid vårterminens slut lämnar grundskolan/gymnasium med fullständiga betyg. Även skolsituationen för ungdomar i öppenvård och vid utredning har kartlagts. Av 84 unga var alla utom sex inskrivna i någon slags skolform. Dessa var avhoppare från gymnasium, var inskrivna på Jobbtorg eller hade arbete.

För att föräldrar ska komma ut i arbete och kunna arbeta på kvällar, nätter och helger erbjuds service i form av barnomsorg på obekvämt arbetstid. Stadsdelens öppna parker är öppna för alla medborgare och erbjuder öppen förskola, parklek och mötesplats för ungdomar.

Under tertialperioden har omfattande satsningar gjorts för att öka kvaliteten i mat och måltidssammanhang för brukare inom äldreomsorgen och på våra LSS-bostäder. Personalen har utbildats och ett samarbete med Lillholmsskolan har inletts där äldre medborgare erbjuds skollunch till ett subventionerat pris. Matcirklar erbjuds för äldre medborgare som arrangeras av dietisten.

Samtliga LSS bostäder har tagit fram enhetsspecifika åtgärdsplaner för hur de ska arbeta för att öka brukarnöjdheten utifrån resultatet i föregående års brukarundersökning. Syftet med handlingsplanerna är även att få fler att svara på årets brukarenkät. Planerna har kommunicerats med brukare och anhöriga för att skapa delaktighet. Emellertid tros målet endast kunna uppfyllas till viss del då det skulle krävas en ökning med motsvarande 17 % för att årets mål ska nås jämfört med bokslutets resultat.

På Sättra vård- och omsorgsboende har samtliga medarbetare påbörjat utbildningen som leder till en Silviahems-certifiering, vilket förväntas öka kvaliteten i arbetet och därmed stärka upplevelsen av god vård och omsorg.

Hemtjänsten har efter en organisatorisk förändring tillfrågat brukarna hur de upplever den vård och omsorg de får. Hemtjänsten i Bredäng är det geografiska område som ökat mest i upplevelsen av god service och omsorg jämfört med resultatet i förra årets brukarundersökning. Sammanställningen visar också att merparten i områdena Skärholmen, Vårberg och Sättra är nöjda eller mycket nöjda och upplever att de får en god service och omsorg i insatsens utformning.

Flertalet indikatorer mäts i slutet av året i den stadsgemensamma brukarundersökningen. Mätningen omfattar både kommunala och privata vårdgivare. Förbättringsområden som identifieras påtalas vid de verksamhetsuppföljningar som görs årligen.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom loF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	81,82 %	82	84 %	80 %	Tertial 1 2013

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Indikatorn mäter antalet barn och unga 0-19 år som avslutats under perioden april 2011- mars 2012 och som inte återkommit inom tolv månader. Endast 24 av 132 unga har återanmälts.

Andel enskilda som ökat sin funktionsförmåga inom socialpsykiatri			15 %	tas fram av 2013 nämnden	
 Uppfylls helt					

Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)			80 %	80 %	2013
 Uppfylls helt					

Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar			95 %	tas fram av 2013 nämnden	
 Uppfylls helt					

Kommentar: Totalt har 16 unga under 15 år anmälts för brott, alla har kallats och kommit för samtal (januari-mars).

Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	74,24 %	70	70 %	65 %	Tertial 1 2013
 Uppfylls helt					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Indikatorn mäter antalet vuxna som avslutats under perioden april 2011 - mars 2012 och som inte återkommit inom tolv månader. Det rör sig om 34 personer av 132. De personer som kommer i kontakt med socialtjänsten för beroendeproblematik har ofta långtgående och kroniska problem.

☐ Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden			33 %	-	2013
☒ Uppfylls helt					

Kommentar: Tre personer som haft försökslägenhet har fått eget kontrakt. Ytterligare fem personer uppfyller minimikravet på boendetid och kommer troligen att kunna få överta kontraktet framöver.

☐ Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			75 %	tas fram av nämnden	2013
☒ Uppfylls helt					

☐ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			85 %	öka	2013
☒ Uppfylls helt					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◊ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			71 %	öka	2013
					● Uppfylls helt
◊ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			80 %	tas fram av nämnden	2013
					● Uppfylls helt
◊ Andelen barn och ungdomar med funktionsnedsättning som deltar i fritidsverksamhet. (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				tas fram av nämnderna	2013
Kommentar: Förvaltningen avvaktar besked om hur detta arbete ska ske.					
◊ Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerade bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			70 %	tas fram av nämnden	2013
					● Uppfylls helt

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt Sol (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			2 %	tas fram av nämnden	2013
 Uppfylls helt					
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			91 %	91 %	2013
 Uppfylls helt					
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			85 %	91 %	2013
 Uppfylls helt					
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			93 %	91 %	2013
 Uppfylls helt					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning) Uppfylls delvis			89 %	89 %	2013
Kommentar: Riktade insatser har bedrivits inom stadsdelens egna LSS-verksamheter så som brukarråd och anhörigmöten. Specifika handlingsplaner har tagits fram där varje enhet talar om hur de ska arbeta för att öka andelen nöjda brukare. Emellertid skulle en ökning med 17 % krävas för att årsmålet ska kunna nås jämfört med bokslutets resultat.					
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg) Uppfylls helt			90 %	90 %	2013
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg) Uppfylls helt			84 %	84 %	2013
Andelen nöjda omsorgstagare - vård och omsorgsboende (äldreomsorg) Uppfylls helt			84 %	84 %	2013
Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg) Uppfylls helt			76 %	76 %	2013

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Måltiden är en trevlig stund på dagen - ☐ Vård och omsorgsboende (äldreomsorg) ☒ Uppfylls helt			76 %	76 %	2013
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur ☐ hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg) ☒ Uppfylls helt			75 %	75 %	2013
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordi- ☐ närt boende (äldreomsorg) ☒ Uppfylls helt			85 %	85 %	2013
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg) ☐ ☒ Uppfylls helt			90 %	90 %	2013

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska säkerställa att stadens riktlinjer för samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa är implementerad i alla förskolor och skolor	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Kommentar: Stadsdelen organiserar samverkansforum på olika nivåer där representanter från förskolor, skolor, socialtjänst, polis och landsting där riktlinjer för samverkan har tagits fram. Dessa riktlinjer är väl förankrade i verksamheten. Under året kommer dessa riktlinjer att revideras. Utöver samverkansforumen finns ett lokalt samarbete "Barn och unga som behöver stöd från såväl kommun som landsting" (BUS) med representanter från både kommun och landsting. Vid oro för att barn far illa anmäler förskolorna till socialtjänsten, nya bestämmelser kring anmälan och anmälningsmöten har diskuterats i samverkansforumen.</p>			
<p> Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen</p>	2012-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar: Ungdomar anmälda misstänkta för narkotikabrott har handlagts skyndsamt i utredningscentrum enligt de rutiner som finns med polisen. Projektet Sociala insatsgrupper har målsättningen att förhindra en negativ utveckling genom att involvera och aktivt arbeta genom det sociala nätverket. Fältverksamhetens preventionsarbete riktat mot en minskning av narkotikaanvändningen har ägt rum i samband med Mentorsprogrammet, skolträffar och 127 festivalerna. Mentorerna har fått utbildning för att lära sig hålla i workshops mot cannabis och annan narkotika. De har också deltagit i nattvandringar vilket gett möjligheter till samtal med utsatta ungdomar om attityder och beteenden.</p>			
<p> Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen inventera möjligheten att bygga om/ omvandla befintliga byggnader till gruppbestäder eller servicebestäder.</p>	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar: Ett samarbete med representanter från SISAB och utbildningsförvaltningen har inletts där förutsättningarna för eventuella samnyttjande mellan stadsdelens olika fastigheter kartläggs för att om möjligt omvandla befintliga byggnader till gruppbestäder och servicebestäder. I dagsläget finns inte byggnader lämpliga för ändamålet.</p>			
<p> Stadsdelsnämnderna, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra i tidigt skede planera för omsorgslägenheter i stadsutvecklingsområden.</p>	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar: Vid varje markanvisning för bostadsbyggande där så är möjligt beställer stadsdelsförvaltningen omsorgslägenheter för stadsdelens och stadens behov.</p>			
<p> Säkerställ att nämnderna beställer de gruppbestäder som behövs.</p>	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar: Fyra nybyggnationer av LSS-bostäder är beställda. Inga nybyggnationer har under perioden påbörjats.</p>			

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Förstärka arbetet med att erbjuda kollo. Både riktade insatser och generellt tillgängliggöra informationen. Möjligheten till anmälan ska finnas digitalt och manuellt.</p>	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar: Stadsdelsförvaltningen har distribuerat informationsmaterial till parklekarna, mötesplatserna, skolor, bibliotek, simhall, medborgarkontoret och socialtjänsten i stadsdelen. Informationsmaterialet har bestått av ett första utskick av små vykort, ett andra utskick av kollokatalog samt affisch. I samband med att ansökningstiden för kollo förlängdes kommer förvaltningen att skicka uppdaterat informationsmaterial till samma verksamheter. Möjlighet att ansöka digitalt och manuellt har serviceförvaltningen ombesörjt.</p>			
<p>Nämnderna och stadens bolag ska beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention</p>	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar: I socialtjänsten beaktas barnperspektivet i alla utredningar och insatser. Personal har deltagit i utbildning om de förändringar i socialtjänstlagens som syftar till att öka barnperspektivet i socialtjänstens arbete. Familjevården fokuserar på att utveckla möjligheterna för barns delaktighet. Handläggarna får utbildning i barnsamtal och planering pågår för att göra en barnpärm till varje barn, som hjälp att förstå sin bakgrund och situation. I den uppsökande verksamheten har fältassistenter initierat samtal om barnkonventionen, barnuppfostran och föräldraskap med barn/unga, föräldrar och andra vuxna. Avdelningen för stadsutveckling beaktar och bejakar barnkonventionen i alla projekt. I arbetet med utveckling av utemiljö är barn och ungdomar en stor och viktig grupp att inkludera i arbetet, det är för deras framtid som förvaltningen arbetar för att utveckla området. Avdelningen har gjort en utvärdering av nyligen genomförda, pågående och kommande projekt utifrån barnkonventionen. Målet är att skapa rutiner kring dokumentationen av hur barnperspektivet på bästa sätt ska beaktas i avdelningens projekt. Fritidsenheten och förskolorna arbetar bland annat efter FN:s barnkonvention. Förskolorna arbetar även utifrån sina olika styrdokument och beaktar barnperspektivet i all verksamhet. I reflektioner på förskolorna med utgångspunkt från mål och målområden i likabehandlingsplanen diskuteras barnperspektivet kopplat till praktik. I likabehandlingsarbetet säkerställs att barnens rättigheter efterlevs. Detta arbete har följts upp i april.</p>			
<p>Stadsdelsnämnderna ska strukturera arbetet med att förbättra brukarnas nöjdhet</p>	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Återkommande brukarundersökningar är ett viktigt verktyg för att förbättra brukarnas nöjdhet. Genom de svar som vi får i brukarundersökningen kan vi utforma en bättre verksamhet utifrån de önskemål som finns. För att komplettera och ge en bredare bild av brukarnas önskemål görs årligen en intern brukarundersökning i samtliga verksamheter förutom Sättra vård och omsorgsboende. Målgruppen på Sättra vård och omsorgsboende är till stor del personer med någon form av minnessjukdom. För att underlätta för denna målgrupp att delta i undersökningar har enheten köpt in en läsplatta. Tanken är att denna ska användas för korta undersökningar i till exempel mat och måltidssituationen. Brukarna ges via läsplattan möjlighet att i samband med måltiden svara på hur de upplevde maten, dukningen, den sociala gemenskapen, etcetera.

 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att äldreomsorgens myndighetsutövning och kommunala utförare arbetar i enlighet med Stockholms stads värdegrund och värdighetsgarantier	2013-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Sättra vård och omsorgsboende samt hemtjänsten har tagit del av det värdegrundsmaterial som äldreförvaltningen producerat. Det finns en plan för hur materialet ska användas systematiskt i verksamheterna. Flera chefer har under perioden slutfört en värdegrundsutbildning på högskolenivå som ger dem förutsättningar att driva ett värdegrundsarbete på enheterna. Silviahemscertifieringsutbildningen som under perioden påbörjats är ett led i att säkerställa att enheten arbetar utifrån värdegrunden och värdighetsgarantierna.

 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2013-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Sättra vård och omsorgsboende ingår i ett av de stadsövergripande projekten för kvalitetsutveckling; "Fördjupad kvalitetsanalys för förändrad kravställning och uppföljning". Ett resultat av de träffar som varit på Sättra vård och omsorgsboende är att kvalitetsfrågor har belysts och processats ur olika synvinklar och aspekter för att fånga upp vad är kvalitet för våra boende och hur kan man mäta så kallade mjuka värden.

NÄMNDMÅL:

Barn och unga växer upp till självständiga vuxna.

 Uppfylls helt

Genom samverkan ska barn som är i behov av insatser tidigt uppmärksammas. Stadsdelsnämnden har en särskilt utformad samverkansmodell bestående av förskola, skola, fritid, socialtjänst, polis, BUP, BVC och vårdcen-

tral. Sju samverkansfora har genomförts under tertialen. En lokal samverkansöverenskommelse mellan stadsdelens olika verksamheter, skolorna och polisen finns och gäller tills vidare. Samverkan har utökats med en särskild arbetsgrupp för att förbättra samarbetet mellan skola och socialtjänst.

Inom socialtjänsten tas barn och ungdomars familj och nätverk tillvara i planering av stöd och insatser. Placerade barns och ungas skolsituation har följts upp för att säkerställa en god skolgång. Inom familjevården har man haft särskilt fokus på familjehemsplacerade barns skola och hälsa. I arbetet med familjer används evidens- och kunskapsbaserade metoder.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Andel genusutbildad personal i fritiden			76 %	2013
 Uppfylls helt				

Kommentar: Ingen utbildning har skett hittills under året. Enheten har dock sedan tidigare genusutbildat en stor andel av personalen.

Andel ungdomar som är utbildade styrelseledamöter i mötesplatsernas styrelser och ungdomsrådet			95	2013
 Uppfylls delvis				

Kommentar: Utbildningen av nya styrelser har inte skett hittills under våren. Fritidsenheten kommer att arbeta med detta under resten av året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Fritidsenheten har ett strukturerat genusarbete där alla barn och unga kan utveckla sin unika identitet och intressen	2012-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Fritidsenheten har utvecklade metoder kring strukturerat genusarbete som tillvaratar individens egen identitetsutveckling. Personalen på fritidsenheten arbetar utifrån ett genusperspektiv.

NÄMNDMÅL:

Alla former av missbruk minskar.

 Uppfylls delvis

Preventionssamordnaren ansvarar för det långsiktiga preventiva arbetet i stadsdelens olika verksamheter. Åtgärder som bidrar till minskad konsum-

tion av alkohol och narkotika är folköls- och tobakstillsyn och arbete mot langning, vilket sker i nära samarbete med polisen. Hittills i år har elva tillsynsbesök genomförts, varav sju tillsammans med polisen.

Fältverksamheten arbetar drogforebyggande inom ramen för mentorsprogrammet, skolträffar och 127 Festivalerna. I verksamheterna för unga används strukturerade intervjumetoder som komplement i utredningar. Problemområden som alkohol och narkotika identifieras. Inom familjevården har rökavvänjning diskuterats med de unga. Minskat tobaksbruk är betydelsefullt för att minska narkotikabruket. Minderåriga som påträffats alkohol- eller drogpåverkade har kallats till socialtjänsten för samtal tillsammans med vårdnadshavare. Ärenden som rör unga misstänkta för narkotikabrott har handlagts snabbt i utredningscentrum.

I samförstånd mellan personal och ungdomar är fritidsenheten en tobaksfri verksamhet. Resultatet har blivit en ökad medvetenhet kring tobak och cannabis hos besökare och personal.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Andel unga som kommit på kallelse efter att ha påträffats alkohol- eller drogpåverkade Uppfylls helt			90 %	2013
---	--	--	------	------

Kommentar: Tre minderåriga som omhändertagits alkohol- eller drogpåverkade har kallats för samtal tillsammans med vårdnadshavare, alla har kommit.

Andel vuxna som har kallats på besök till socialtjänsten efter att ha omhändertagits alkohol- eller drogpåverkade Uppfylls helt			100 %	2013
--	--	--	-------	------

Kommentar: Socialtjänsten har kallat 20 personer som omhändertagits alkohol- eller drogpåverkade, 18 har kommit för samtal och erbjudits stöd, två har hört av sig per telefon

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Minderårig som påträffats alkohol- eller drogpåverkade ska tillsammans med vårdnadshavare kallas till samtal med socialtjänsten inom två dygn	2011-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Mottagningsenheten har i uppdrag att kalla ungdomar som omhändertagits för ett bedömningsamtal. I de fall den unge inte hör av sig görs hembesök.

NÄMNDMÅL:

Brukarnas självständighet och delaktighet ökar.

 Uppfylls helt

Vid ansökan om bistånd uppmuntras den enskilde att själv formulera sin ansökan utifrån behov och önskemål. Innan beslut fattas kommuniceras utredningen och brukaren har rätt att komma med synpunkter eller nya fakta som kan ha betydelse för bedömningen. Information lämnas alltid om möjlighet att överklaga beslut.

Utförarverksamheterna säkerställer brukarens delaktighet genom upprättande av genomförandeplanen som görs tillsammans med den enskilde och personalen. Individuella mål fastställs i genomförandeplanen för hur brukaren ska öka sin självständighet inom olika livsområden.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Andel aktuella genomförandeplaner för utförare inom stadsdelens egna verksamheter i omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning.			75 %	2013
--	--	--	------	------

 Uppfylls helt

Kommentar: Vid årsbokslutet uppnåddes inte målet. Kontinuerliga satsningar i form av utbildning har gjorts inom stadsdelens egna verksamheter. Årsmålet ligger 6 % högre än föregående mätning vilket ses som ett rimligt mål i förhållande till de insatser som bedrivits.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Alla brukare inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning ska ha en aktuell genomförandeplan. En plan upprättas alltid vid ny beställning och följs upp minst en gång per år (utförare)	2011-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Kommentar:

Alla enheter arbetar för att hålla genomförandeplanerna aktuella. Resurser har satts in på flera enheter för att stötta personalen i dokumentation. Inom hemtjänsten och assistansenheten finns utmaningar för att nå målet. Assistansenheten har under tertialperioden utbildat personal och kommer att färdigställa ett rum för dokumentation så att personalen ges förutsättningar att uppdatera genomförandeplanerna. Hemtjänsten har under perioden genomfört en organisatorisk förändring som innebär att brukare bytt stödpersoner. På grund av bytet av stödperson är alla genomförandeplaner i dagsläget inte uppdaterade.

Beställarenheten bjuder in externa utförare för information och diskussion i nätverksträffar med vikt på genomförandeplaner och delaktighet.	2012-04-24	2013-12-31		
--	------------	------------	--	--

Kommentar: Socialtjänstens beställarenhet samverkar med olika aktörer och verkar för ett gott samarbetsklimat med utförande verksamheter. Samverkan pågår lokalt med hemtjänstföretag och boenden inom LOV. Förvaltningen har haft två större möten under våren med utförare i staden men även med primärvård och Reagera.

NÄMNDMÅL:

Medborgare i Skärholmen klarar av ett eget boende samt har möjlighet att gå från hemlöshet till eget kontrakt.

Uppfylls delvis

Insatser samordnas för att människor ska kunna klara eget boende. Stadsdelens hyresrådgivare har arbetat uppsökande för att förhindra vräkningar. Under januari - mars har hyresrådgivningen tagit emot 114 ärenden som gällt hyresskulder, sena betalningar, störning, vanvård, avhysning med mera. I förvaltningen finns tränings- och försökslägenheter både för vuxna och ungdomar. Boendestödet innebär socialt och pedagogiskt stöd anpassat till varje person utifrån en handlingsplan.

Den nyligen öppnade verksamheten vid Sättagårdsvägen 8 erbjuder olika typer av boende och sysselsättning. En arbetsmarknadskonsulent är knuten till Sättagårdsvägen och ansvarar för stadsdelens samtliga arbetsmarknadsåtgärder. Den första familjen flyttade in i mitten av februari och just nu bor där 14 familjer bestående av 19 vuxna och 23 barn.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel personer som efter avslutad budget- och skuldrådgivning är nöjda och anser att de har kontroll över sin ekonomi.	75 %	75 %	75 %	Tertial 1 2013

Kommentar: I början av året skickades 111 enkäter ut till alla som varit på besök hos stadsdelens budget- och skuldrådgivare under år 2012. En påminnelse skickades ut fyra veckor senare. Ett antal enkäter returnerades av posten som inte hade hittat mottagare, men 44 personer svarade på enkäten. Av dessa upplevde 33 personer att de fått ett gott bemötande och bra stöd.

 Antal vräkta hushåll i stadsdelen.	0	2013
 Uppfylls delvis		

Kommentar: Av de ärenden som inkommit till hyresrådgivningen under året avsåg 50 barnfamiljer och 64 hushåll utan barn. Nio ärenden gällde avhysning - dock inga barnfamiljer. Antalet verkställda avhysningar har varit sex: tre på grund av hyresskulder, två på grund av olaglig andrahandsuthyrning, en person var inneboende och blev vräkt efter ansökan från förstahandshyresgästen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samspel med fastighetsägarna utvecklar stadsdelsnämnden arbetssätt som motverkar hemlöshet	2008-01-01	2013-12-31	
Kommentar: Hyresrådgivare och boendestödjare har haft regelbundna träffar med Stockholmshem, Svenska bostäder och Stena fastigheter. Hyresrådgivarna har arbetat i nära samarbete med fastighetsägarna och andra intressenter genom gemensamma träffar och information. På så sätt har möjligheterna till tidiga åtgärder och förebyggande insatser ökat för att motverka att människor blir hemlösa.			
 Stadsdelsnämnden ska kontakta alla personer där hyresvärden meddelat hyresskuld	2011-01-01	2013-12-31	
Kommentar: Samtliga personer där värden meddelat att det finns en hyresskuld har fått kontakt med hyresrådgivare via brev och telefonsamtal. Hembesök har gjorts i 18 fall avseende hyresskulder.			
 Stadsdelsnämnden uppmanar privatvårdar att ta kontakt med socialtjänsten när hyresskuld uppstår	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Förvaltningen har haft möten med privata hyresvärdar för att informera om hyresrådgivningen. Detta samarbete kommer att fortsätta.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar för att trygga och säkra de äldres livssituation.

 Uppfylls helt

Äldre medborgare erbjuds vaktmästarservice, heminstruktör för syn och hörsel, anhörigstöd samt information och vägledning på det öppna aktivitetscentret Eken. På Sättra vård- och omsorgsboende har brukarna fått riskbedömningar kring fall, nutrition och trycksår. Under perioden har en ny upphandling av trygghetslarm påbörjats. Det nuvarande larmsystemet är inte ändamålsenligt. Det nya larmsystemet beräknas vara installerat under sommaren och tros kunna generera en ökad trygghet för de äldre boende på Sättra vård och omsorgsboende.

Inom hemtjänsten har en planering för utbildning av brottsförebyggande åtgärder i enskildas hem påbörjats. Genom samarbete med polisen kommer personalen utbildas i hur de kan instruera stadens äldre med hemtjänstinsatser att motverka och förebygga brott i hemmet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

För boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden som är identifierade som riskpatienter för fall, undernäring och trycksår ska en vårdplan upprättas, om möjligt, i samråd med den boende	2012-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Aktuell vårdplan finns för samtliga boende där risk finns för fall, undernäring och trycksår. Utifrån resultatet för de olika bedömningarna planeras åtgärderna.

Förvaltningen ska tillhandahålla fixartjänst, syn- och hörselkonsulent, anhörigstöd. Det öppna aktivitetscentret Eken ska erbjuda förebyggande och sociala aktiviteter som de äldre själva efterfrågar.	2012-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Stadsdelen har Ekens öppna aktivitetscenter som vänder sig till alla äldre i stadsdelen. Anhörigstödaren vägleder och stöttar anhörigvårdare och guidar de till rätt hjälp. Under perioden har syn- och hörselkonsulenterna regionaliserats och tillhör nu Hägersten - Liljeholmens stadsdelsförvaltning. Tjänster köps in då behov hos enskilda föreligger.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Riskbedömningar för fall, undernäring och trycksår genomförs för alla boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden inom 14 dagar efter inflyttning.</p> <p>Kommentar: Alla som flyttat in under perioden har inom 14 dagar erbjudits en riskbedömning av nutrition, fallrisk och trycksår.</p>	2011-01-01	2014-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar med förebyggande och tidiga insatser för barn och unga för att trygga en positiv social utveckling

Uppfylls helt

Fältverksamheten arbetar uppsökande och förebyggande med ungdomar ur ett generellt hälsofrämjande perspektiv bland annat genom mentorsprogrammet, skolträffar, trivselvandringar och 127 vinterfestivalen. Fältassistenter och fritidsverksamheten har ett gemensamt uppdrag att samverka i det förebyggande arbetet för stadsdelens ungdomar. Ungdomsmottagningens uppgift är att främja ungdomars hälsa avseende identitet och samlevnad, stärka deras utveckling och att förebygga psykisk och social ohälsa. Arbetet har bestått av öppen mottagning, utåtriktade gruppverksamheter och samtalskontakter. Samarbetet mellan skola, socialtjänst, polis, fritid och föräldrar i ”Barn i riskzon” har fortsatt och omfattar för närvarande tre skolor. Avsikten är att vända en negativ utveckling när det gäller barn och unga som skolan känner oro för. Arbetet har följts upp och samtliga deltagare var nöjda med modellen och arbetssättet.

Intresset bland föräldrar för föräldraträningsprogrammet Komet var under föregående år litet. Hittills i år har en grupp genomförts. Utbildning av nya gruppleddare pågår liksom en satsning på marknadsföring av programmet och rekrytering av föräldrar.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel unga som kommit till samtal på kallelse från socialtjänsten efter underrättelse från polisen om misstänkt förstagångsbrott (24 timmars-regeln)	100 %	95 %	95 %	Tertial 1 2013

Kommentar: Under jan – mars har 13 unga under 15 år kallats på grund av misstänkt förstagångsbrott, alla har kommit för samtal.

 Antal deltagare i genomförda föräldrabildningen Alla Barn i Centrum (ABC) träffar			30	2013
 Uppfylls helt				

Kommentar: Ett möte har anordnats för alla föräldrar som har anmält intresse, vilket har resulterat i att minst två ABC-grupper kommer att hållas under året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska erbjuda stöd och hjälp till vuxna och barn, som är utsatta för våld eller hot om våld inom familjen	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar: Under årets första månader har en tredjedel av alla inledda utredningar i ej aktuella ärenden rört våld mot kvinnor och barn. Våld är ofta ett inslag i problembilden i familjer.

För att strukturera arbetssätt när det gäller insatser för människor som drabbats av våld i nära relationer finns inom socialtjänsten ett relationsvåldsteam (RVT). Behandling och stödsamtal sker med både våldsutsatta och våldsutövare. Samtalen är strukturerade och lösningsfokuserade. I dagsläget får 22 män samtalsstöd/behandling med anledning av att de misshandlar. Målsättningen är även att minska placeringar, men efter riskbedömning kan placering i skyddat boende erbjudas. Inriktningen är att stärka de resurser som finns i nätverket för att hitta alternativa möjligheter och praktiska lösningar - just nu är endast fyra vuxna och ett barn placerade i skyddat boende. Ett nära samarbete sker mellan RVT och socialtjänstens övriga enheter i de familjer där det finns barn som bevittnat våld. Föräldrar som anmälts med anledning av misstänkt våld mot barn har erbjudits samtalskontakt med behandlare i Framnäsgruppen AB. Sex familjer har under perioden tackat ja till kontakten. Hur många som fullföljt insatsen och om de anser att de fått hjälp kommer att följas upp vid avslutningssamtal. Resultatet redovisas i samband med tertial 2. Förvaltningen planerar att hålla en temadag kring våld i nära relation i september då all berörd personal kommer att bjudas in.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Varje förskola bjuder in till minst två föräldraträffar per år enligt "Vägledande samspel" nivå ett	2011-01-01	2014-12-31	

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

 Uppfylls helt

Förvaltningen ser ett behov av att kontinuerligt arbeta med stadsdelens värdegrund och med Vision 2030 för att öka medarbetarnas känsla av att dessa har betydelse för både brukare och det egna arbetsklimatet.

Stadsdelen arbetar kontinuerligt med insatser för att sänka sjukfrånvaron och prognostiserar att målet 5,6 % uppnås.

Stadsdelen arbetar på olika sätt med kompetensfrågor utifrån verksamhetens behov. Kompetens- och bemanningsplaneringen för stadsdelens verksamheter sammanställs i juni och kommer att ge en övergripande bild av strategiska utmaningar och hur vi möter dessa. Planeringen ger också en bild av stadsdelens bemanningsbehov.

Under första kvartalet har process och verktyg för medarbetar-/lönesamtal reviderats. Processen stödjer individens utveckling utifrån verksamhetens behov. Stadsdelen arbetar vidare med att på olika sätt utveckla ledarskapet med hjälp av resultat från medarbetarenkät och kartläggningar av chefernas behov. Förvaltningen har exempelvis chefsforum varje månad och genomgångar i olika HR-frågor.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi Uppfylls helt Kommentar: Förvaltningen erbjuder 600 feriearbeten för ungdomar, varav 500 under sommaren och 100 under vintern.			600 st	5100	2013
 Aktivt Medskapandeindex Uppfylls helt			81	80	2013

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☐ Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid ☒ Uppfylls helt			10 %	75 %	2013
☐ Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare ☒ Uppfylls helt			75 %	80	2013
<p>Kommentar: Årsmålet i verksamhetsplanen bestämdes utifrån att resultatet på frågan i medarbetarenkäten skulle innefatta svar på nivån mellan och hög. Eftersom vi enligt stadens direktiv endast ska mäta svar på nivån hög (8-10 på svarsskalan) justeras årsmålet från 92 % till 75 % vilket är en ambitionshöjning från förra årets utfall med 3 %.</p>					
☐ Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete. ☒ Uppfylls helt			93 %	92	2013

☒ Sjukfrånvaro	5,8 %	5,6 %	5,6 %	4,4 %	Tertial 1 2013
--	-------	-------	-------	-------	----------------

Kommentar: Fortsatta insatser i syfte att minska sjukfrånvaron har genomförts och förvaltningens bedömning är att årsmålet uppnås.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar: Förvaltningen avvaktar besked från Kommunstyrelsen när detta arbete ska påbörjas.</p>			

NÄMNDMÅL:

Alla känner till och arbetar enligt Skärholmens värdegrund och vision 2030.

Uppfylls helt

Stadsdelens arbete med Vision 2030 och Skärholmens värdegrund fortsätter. Skärholmens värdegrund är väl förankrad i verksamheten och arbetet med att öka känslan av att värdegrunden har betydelse för både arbetsklimat och för verksamhetens brukare behöver fortsätta. Under året kommer alla enheter att arbeta med övningen "Hur pratar vi med varandra", som ett led i att utveckla arbetsmiljön och samtalsklimatet.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

Andel medarbetare som anser att värdegrunden har betydelse för brukarna på deras arbetsplats			96 %	2013
				
				Uppfylls helt

Kommentar: Utfallet i medarbetarenkäten 2012 är väldigt högt men förvaltningen har uppmärksammat att det är färre medarbetare som har svarat att värdegrunden har en mycket hög betydelse för brukarna jämfört med 2011.

Andel medarbetare som uppfattar att värdegrunden har betydelse för arbetsklimatet			94 %	2013
				
				Uppfylls helt

Kommentar: Utfallet i medarbetarenkäten är väldigt högt men förvaltningen har uppmärksammat att det är färre medarbetare som har svarat att värdegrunden har en mycket hög betydelse för arbetsklimatet jämfört med 2011.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Förvaltningen ska skapa medvetenhet och delaktighet bland medarbetarna om värdegrundsarbetet och vision 2030.	2011-01-01	2014-12-31	
			

Kommentar: Vid nyanställning introduceras nya medarbetare i Skärholmens värdegrund och Vision 2030. I det dagliga arbetet diskuteras kontinuerligt organisation, arbetssätt, god etik, måluppfyllelse samt behov av förändringar på kort eller på längre sikt.

Stadsdelsförvaltningen anordnar praktikplatser för personer med funktionsnedsättning.	2013-01-01	2013-12-31	
			

Kommentar: Enheterna har ställt sig öppna och erbjudit möjligheten att ta emot praktikanter från Jobbtorget och då specifikt personer med särskilda behov.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Övningen "Hur pratar vi med varandra" – ett stöd för arbetsmiljöutveckling ska genomföras på alla arbetsplatsträffar.	2013-01-01	2013-12-31	

Kommentar: Flertalet enheter har genomfört övningen och på resterande är den antingen påbörjad eller inplanerad.

NÄMNDMÅL:

Hälsan ökar och sjukfrånvaron minskar.

Från och med T1 2013 rapporteras indikatorn för olika sjukfrånvaro intervallen enligt stadens statistik. Förvaltningen har anpassat årsmålen enligt den nya mätmetoden. Förvaltningens mål för totala sjukfrånvaro ändras inte.

Periodens utfall för totala sjukfrånvaron är 5,8 % och ligger på samma nivå som i T1 2012. Den mellanlånga sjukfrånvaron har minskat och frånvaron upp till 14 dagar har ökat något, medan långtidsfrånvaron är oförändrad. Stadsdelen har fortsatt arbetet med åtgärder i syfte att öka hälsan och att minska sjukfrånvaron. Vi har även haft fortsatt prioritet i arbetet med att låta medarbetare få större delaktighet i arbetet och i verksamhetens mål.

Analys av stadsdelens sjukfrånvaro

Under 2013 fokuserar förvaltningen arbetet med uppföljning och analys av sjuktalen på enhetsnivå för att identifiera nya sätt att arbeta mot sänkt sjukfrånvaro.

I samband med tertialrapporterna planerar HR möten med enhetscheferna för genomgång av enhetens sjukfrånvaro. Syftet är att systematiskt gå igenom aktuell sjukfrånvarostatistik och tillsammans med respektive chef analysera utfall sett till genomförda åtgärder och övriga faktorer av betydelse på arbetsplatsen. Samtidigt bestäms eventuella nya åtgärder för ökad hälsa och minskat frånvarotal.

En diskussion har förts med enhetschefen om hur arbetet med rehabilitering fungerar och huruvida stadens rehabiliteringsprocess följs. Enhetscheferna har också fått berätta om vilka utmaningar de ser i arbetet med sjukfrånvaron och vilket stöd de har behov av.

De avdelningar som har omsorgsarbete, Förskola och Fritid och Äldre och funktionshindrade, har de högsta sjukfrånvarotalen, runt 6,4 %. Inom avdelningen Äldre och funktionshindrade har hemtjänsten den högsta sjukfrånvaron, 8,92 %. Där finns fortfarande ett stort antal långtidssjuka, 4,63 %. En relativt stor andel har också mellanlång sjukfrånvaro. Avdelningen Förskola och fritid har en något högre korttidssjukfrånvaro än Äldre och funktionshindrade, en skillnad på ca 0,5 %. Detta beror troligtvis på att små barn ofta är utsatta för vanliga sjukdomar som förkylningar, magsjukor och influensa, vilket också drabbar medarbetarna.

Inom Förskola och Fritid finns tre förskoleenheter som har analyserats närmare och jämförts. En förskoleenhet sticker ut med högst sjukfrånvaro, 8,57 %, vilket beror på en hög andel långtidssjukskrivna i enheten. Kort och mellanlång sjukfrånvaro ligger på ungefär samma nivå som i övriga två enheter. De personer som är långtidssjukskrivna inom förskoleenhet 2, har alla svåra diagnoser, där det är svårt att påskynda en rehabilitering. De två andra förskoleenheterna ligger på 5,5 % respektive 6 % sjukfrånvaro. Flera av de personer som är sjukskrivna inom avdelningen lider av olika förslitnings-skador i rygg och axlar. Förskolecheferna är alla samtydiga i att de ser en ökning av sjukdomar av psykisk karaktär, exempelvis depressioner.

Trots högre sjukfrånvaro har förskoleenheten 2 ett mer uttalat förebyggande hälsoarbete än de andra enheterna. Enheten jobbar aktivt med hälsocoacher som har i uppdrag att stödja och uppmuntra till aktivitet. Enheten har också en hälsopolicy som hänger samman med Skärholmens värdegrund. Och jobbar aktivt med hälsa och ergonomi i sitt systematiska arbetsmiljöarbete. De arbetar också systematiskt med att följa upp sina sjuktal och rehabiliteringsprocesser.

HR kan inte heller se några orsaker för att sjukfrånvarotalen skiljer sig åt mellan förskoleenheterna. Däremot slår varje sjuk individ hårt mot sjukalet då enheten har få medarbetare.

Någon koppling mellan arbetsplatsers resultat i medarbetarenkäten och på höga eller låga sjukfrånvarotal har inte kunnat konstateras och inte heller fanns någon koppling mellan höga sjuktal och arbetsplatser där det finns kända pågående konflikter. Detta kan bero på att underlaget består av för få personer för att det ska vara möjligt att identifiera sådana kopplingar. Däremot stöder forskning ett sådant samband.

Vid jämförelse av sjuktalen mellan avdelningar som har omsorgsarbete och avdelningar med merparten tjänstemän är skillnaden i sjuktal stor, mer än 2 %. Förvaltningen fortsätter analysera orsaker och vilka åtgärder som behöver vidtas för att minska sjukfrånvaron i omsorgsarbetet.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel korttidssjukfrånvaro	2,07 %	2,1 %	2,1 %	Tertial 1 2013
Kommentar: Förvaltningens rutiner för tidiga insatser vid sjukfrånvaro har, och kommer att ge fortsatta positiva effekter och kunna bidra till att årsmålet uppnås.				
 Andel långtidssjukfrånvaro	2,57 %	2,3 %	2,3 %	Tertial 1 2013
Kommentar: Arbetet med att minska frånvaron har fortsatt genom chefers aktiva insatser och med hjälp av HR-specialister, Företagshälsovård och Försäkringskassa.				

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,16 %	1,2 %	1,2 %	Tertial 1 2013

Kommentar: Cheferna följer upp frånvaron systematiskt tillsammans med HR. Enligt förvaltningens rutiner genomförs även samtal med chef, medarbetare och HR i syfte att klargöra orsaker, och vid behov genomföra stödinsatser för att medarbetare ska kunna återgå i arbete.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Enhetschefer följer upp sjukfrånvaro tillsammans med HR och ekonomi tertialvis för att fånga upp eventuella behov av åtgärdsplaner på enhetsnivå.	2008-01-01	2013-12-31	

 Alla enheter ska arbeta med förbättringsåtgärder utifrån resultat från medarbetarundersökningen och följa upp föregående års handlingsplan. Åtgärderna ska följas upp systematiskt.	2012-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Fortsatt arbete med prioriterade åtgärdsområden utifrån resultat från medarbetarenkäten har genomförts på enheterna. Samtliga på enheterna framtagna handlingsplaner kommer även att sammanställas för eventuella förvaltningsövergripande åtgärder.

 Tidiga och systematiska insatser vid korttidsfrånvaro.	2011-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Uppföljningar har genomförts på flertalet enheter, men behöver förstärkas

NÄMNDMÅL:

Medarbetare och chefer har god kompetens utifrån verksamhetens behov

 Uppfylls helt

Stadsdelen arbetar med olika insatser för att planera kompetensfrågor utifrån verksamhetens behov. En kompetens- och bemanningsplanering för stadsdelens verksamheter färdigställs under året.

Andel medarbetare som anser att sig ha en skriftlig individuell utvecklingsplan kommer att mätas, då planen ses som ett viktigt styrdokument för att utveckla medarbetarens kompetens.

Stadsdelen strävar efter att på olika sätt utveckla ledarskapet. Chefer och medarbetare uppmuntras till att delta i kompetensutvecklande möten och forum som staden erbjuder.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

 Andel medarbetare som har en skriftlig individuell utvecklingsplan Uppfylls delvis			100 %	2013
---	--	--	-------	------

Kommentar:

Indikatorn mäts i medarbetarenkäten. Resultaten kommer att beräknas på det antal som har haft medarbetarsamtal. Då indikatorn är ny och 100 % är ett högt satt mål bedöms målet som svårt att nå.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 En modell för kompetens- och bemanningsplanering ska implementeras och användas som ett verktyg i Skärholmen.	2013-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Modellen för kompetens- och bemanningsplanering används i stadsdelen och upprättas per avdelning. I juni kommer en sammanställning av stadsdelens plan att presenteras i stadsdelens ledningsgrupp.

 Insatser för att stärka ledarskapet i stadsdelen ska planeras och genomföras. Underlag för planering ska hämtas exempelvis från resultat från medarbetarenkäten.	2013-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Stadsdelen samlar in underlag för planering av stadsdelens ledarutveckling. En enkät har skickats ut till stadsdelens chefer för att undersöka vilka ledarutbildningar som cheferna har gått. Medarbetarenkätens resultat används också som underlag för planerade insatser. En introduktionsmodell för nya chefer tas fram för att säkerställa att en ny chef från början blir insatt i vilka verktyg och arbetssätt som används inom förvaltningen. Stadsdelen planerar för att införa mer regelbundna arbetsmiljöutbildningar. HR fortsätter att erbjuda stadsdelens chefer kortare utbildningar och genomgångar i HR-relaterade frågor.

 Process och verktyg för medarbetarsamtal/lönesamtal/individuell utvecklingsplan ska utvecklas för ökad kvalitet.	2013-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Stadsdelen har reviderat process och verktyg som används för medarbetar-/lönesamtal så att materialet bättre hänger samman med stadsdelens arbete och synsätt på mål, resultat och lön. Alla chefer har fått en genomgång av materialet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen genomför utbildning i att kommunicera med personer med funktionsnedsättning.	2013-01-01	2013-12-31	

KF:S INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva
KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten är i balans

Nämnden prognostiserar en budget i balans efter resultatdispositioner. Prognosen inkluderar beräknade prestationsförändringar och budgetjusteringar om totalt 7,7 mnkr. Små överskott redovisas inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning, ekonomiskt bistånd och inom socialpsykiatri. Underskott finns inom äldreomsorgen samt inom enheten för barn och unga. Övriga områden redovisar en budget i balans. Eftersom marginalerna är små måste alla enheter fortsätta utveckla ekonomistyrningen och fokusera på kostnadskontroll och restriktivitet.

Verksamhet, netto mnkr	Netto budget	Bokfört jan-apr	Beräknade budgetjust. och prest.förändr	Prognos T1	Nettoförändr. resultatfond	Avvikelse efter resultatöverf. inklusive budgetjust.
Nämnd- och förvaltnings-administration	30,7	10,2	0	30,7	0	0
Individ- och familjeomsorg	148	44,0	0	148,4	0	-0,4
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>29,1</i>	<i>7,9</i>	<i>0</i>	<i>28,1</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
Stadsmiljöverksamhet	7,5	2,8	0	7,5	0	0
<i>varav räntor och avskrivningar</i>	<i>5,2</i>	<i>2,0</i>	<i>0,5</i>	<i>5,7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Förskoleverksamhet	203,3	61,9	-0,4	202,7	0,3	0
Äldreomsorg	257,3	73,4	0	263,5	0	-6,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	203,7	63,6	6,7	208,8	0	1,6
Kultur- och föreningsverksamhet	15,8	4,9	0	15,8	0	0
Arbetsmarknadsåtgärder	7,2	1,1	0,9	8,1	0	0
Ekonomiskt bistånd	105,3	30,9	0	104,6	0	0,7
<i>varav handläggare</i>	<i>26,5</i>	<i>6,1</i>	<i>0</i>	<i>26,5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Övrig verksamhet	6	0,6	0	1,7	0	4,3
Summa stadsdelsnämnd	990	295,5	7,7	997,4	0,3	0
Investeringsplan netto	9,3	0,1	0	9,3		0
<i>varav stadsmiljö</i>	<i>5,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0</i>	<i>5,1</i>		<i>0</i>
<i>varav maskiner och inventarier</i>	<i>4,2</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4,2</i>		<i>0</i>

Generellt på förvaltningen råder inköpsstopp och restriktivitet vad gäller tillsättningar av vikariat och vakanta tjänster. Då nämnden hade ett stort underskott förra året finns nu också en medvetenhet i organisationen och alla verksamheter arbetar med åtgärder för att kunna bibehålla en budget i balans. Förvaltningen har bland annat sett över IT/telefonikostnader och vidtagit åtgärder som medför en besparing på cirka 450 tkr/år utan att dra ner på kvaliteten. Ett exempel är skapandet av samlingsfakturer för telefoni som minskat fakturakostnaderna med över 150 tkr/år.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljksamhet efter resultatöverföringar	100 %		100 %	100 %	Tertial 1 2013
 Nämndens budgetföljksamhet före resultatöverföringar	100 %		100 %	100 %	Tertial 1 2013
 Nämndens prognossäkerhet T2			+/-1 %	+/- 1 %	2013

NÄMNDMÅL:

Skärholmen har en budget i balans.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Budget, sjukfrånvaro och åtaganden följs upp varje månad med närmaste chef. Arbetet sker i dialog med medarbetarna vid arbetsplatsträffar	2008-01-01	2014-01-31	
 Dialogmöten om kvalitet och budget sker tre gånger per år med alla medarbetare på alla nivåer	2008-01-01	2014-01-31	

Uppföljning av driftbudget

Administration

Administrationen beräknar en budget i balans.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg beräknar sammanlagt ett underskott om -0,4 mnkr (barn och unga -2,4 mnkr, vuxen missbruk +1,0 mnkr och socialpsykiatri +1,0 mnkr). Det innebär en förbättring med 0,5 mnkr för vård av barn och unga jämfört med förra månaden.

Verksamheterna för barn och unga pekar mot ett underskott på vårdkostnader. Inflödet av nya ärenden, där utredning inletts har varit dubbelt så många som motsvarande period föregående året (142 jämfört med 72), vilket genererar ökade kostnader. Projektet Sociala insatsgrupper har beviljats medel för ytterligare ett år. Två samordnare/lotsar arbetar i projektet och har fortsatt att utveckla arbetssätt och rutiner. Under året har inga placeringar i HVB eller på SIS-institution gjorts för målgruppen. Förvaltningen bedömer att projektets arbete i närmiljön och med nätverk är starkt bidragande till detta.

För att utveckla och utnyttja verksamhetens interna resurser maximalt har samtlig personal inom barn- och ungdomsenheten haft work-shops med resursenheten, som består av boendestöd, fältverksamhet, ungdomsteam, ungdomsmottagning med mera. Ett resultat förväntas bli att medarbetarna på ett enkelt sätt kan bilda skräddarsydda team, som utformas utifrån behov och uppdrag. På detta sätt kan tidiga och snabba insatser genomföras under utredningstiden för att fylla de kortsiktiga behoven.

Vuxenenhetens överskott beror på effektivare arbetsfördelning, fortsatt vakanshållning av tjänster och omstruktureringar i verksamheten med bibehållen kvalitet.

Förvaltningen ser inga avsevärda förändringar inom placeringarna i socialpsykiatri men budgetanslaget har ökat. Efter förra årets översyn har utförd delen budgeten i balans. Alla platser är belagda.

Stadsmiljö

Stadsmiljö prognostiserar en budget i balans. Dock har vinterväghållningen fördyrats på grund av den stora snömängden i början av året. För att täcka dessa merkostnader behöver man ta budgetmedel från andra delar av verksamheten.

För skötselåtgärder i Sätmaskogens naturreservat ansöker förvaltningen om 2,5 mnkr ur central medelsreserv 2. Syftet är att fortsätta slyröja och friställa ekmiljöer, öka tillgängligheten och höja attraktiviteten i detta tätortsnära naturreservat. Det är också viktigt för att skapa fler siktluckor vid lämpliga platser utifrån topografi och naturhänsyn. Under 2011 har miljöförvaltningen inventerat och analyserat bevarandevärdet i reservatets ekmiljöer. Enligt

rapporten var statusen för ekbeståndet mindre gynnsam, vilket bidrar till att det är högst angeläget att under innevarande år fortsätta med de åtgärder som påbörjades under 2012. Förvaltningen har inga medel för skötselåtgärder i naturreservatet och det ryms inte i den ordinarie driftbudgeten. Vid bildandet av naturreservatet tilldelades inga driftmedel. Skötselåtgärderna kan påbörjas direkt efter att medel tilldelas.

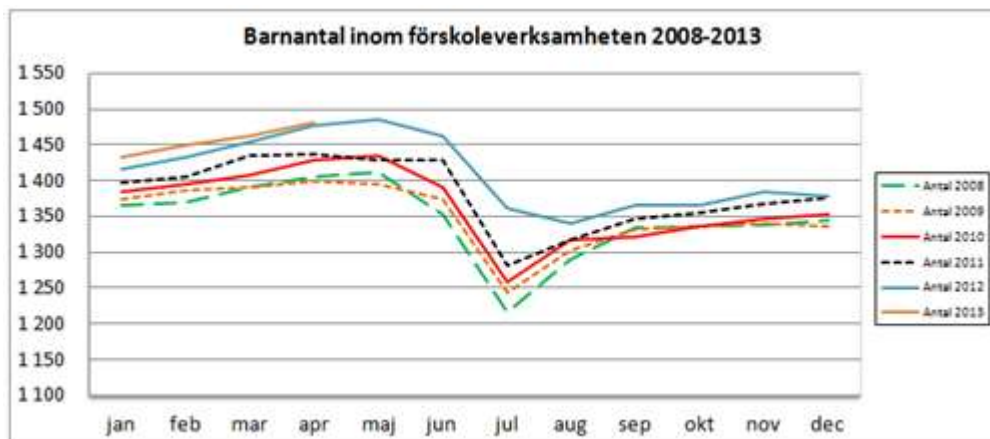
Förskola

Förskolan prognostiserar en budget i balans efter resultatöverföringen om 0,3 mnkr. Barn inskrivna under årets första tertial är fler jämfört med samma period föregående år och efterfrågan på förskoleplatser har varit stor under årets början. För att anpassa verksamheten till den ökade efterfrågan har en tillfällig ”ute grupp” startats upp i Sättra under april månad. Till hösten är det många barn som börjar i skolan och det finns en osäkerhet om alla platser kan fyllas.

Resultatenheten Bredäng hade med sig ett underskott från 2012 om 0,5 mnkr. Enheten arbetar aktivt med att minska underskottet under året. Stor kostnadsmedvetenhet gäller inom verksamheten och översyn av vikarie-tjänster och kostnadsbesparingar görs löpande under året.

Förskolan på Stångholmsbacken 97-99 revs under 2012 och beräknas vara färdigställt i slutet av året. Förskolan kommer då att öppna ytterligare en avdelning och förvaltningen kommer därmed att söka stimulansbidrag om 0,8 mnkr i T1.

Verksamheten beräknar att uppfylla barnomsorgsgarantin under 2013.

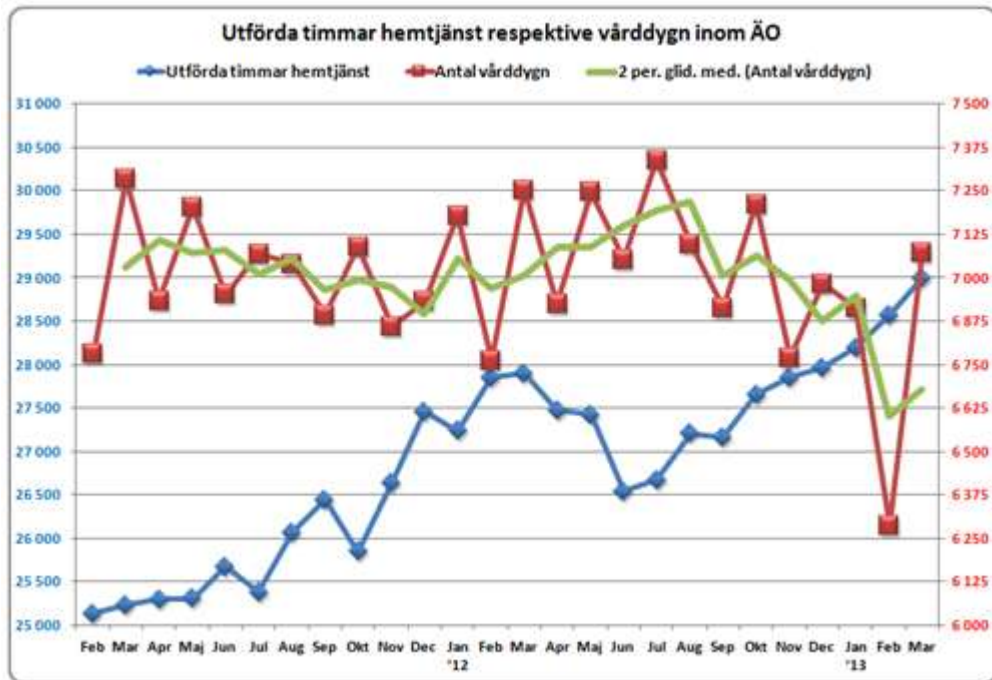

Äldreomsorg

Verksamheten redovisar sammanlagt -6,2 mnkr i förväntat underskott. Underskottet återfinns huvudsakligen inom beställarenheten med -5,2 mnkr. Detta beror främst på de senaste årens stadigt ökande behov av hemtjänstinsatser. Noggrann uppföljning och omprövning av hemtjänstinsatser sker kontinuerligt. För att komma till rätta med underskottet analyseras orsaken till ökningen av hemtjänstinsatser och en tjänst som biträdande enhetschef

vakanshålls under ett år. Metodutvecklingen stärks inom enheten bland annat med fokus på samtalsmetodik (MI).

Utförare redovisar sammanlagt -1,0 mnkr i prognos då det för närvarande råder ett minskande behov inom vård- och omsorgsboende.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten redovisar ett förväntat överskott om +1,6 mnkr under förutsättning att 6,7 mnkr beviljas i ökade prestationer. Överskottet återfinns inom utförare LSS-bostäder. Beställarenheten har täta ärendedragningar och följer kontinuerligt beslutade insatser och dess ekonomiska konsekvenser.

Fritid

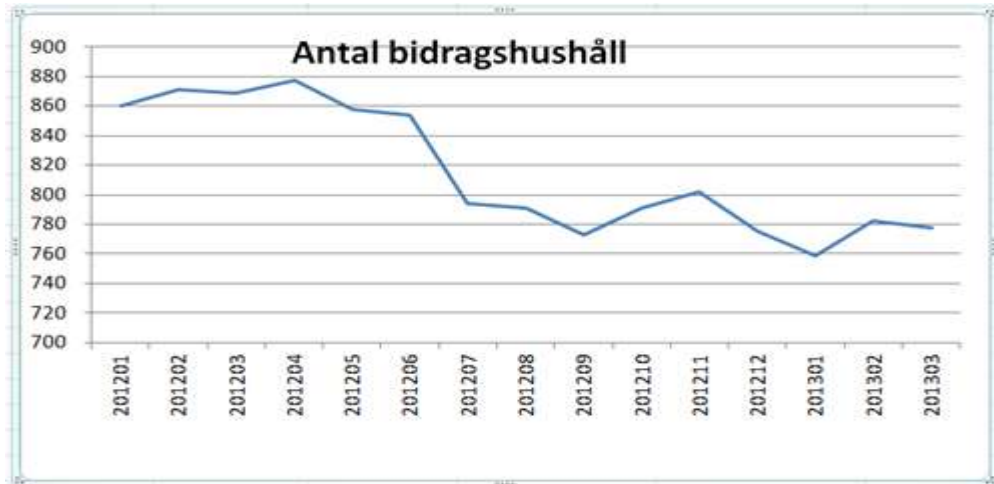
Fritid prognostiserar en budget i balans.

Arbetsmarknadsåtgärder

Prognosen för arbetsmarknadsåtgärder visar en budget i balans. Förvaltningen kommer att satsa på en arbetskonsulent som i samarbete med arbetsförmedlingen kommer att stimulera och samordna arbetsinsatser för bidragstagare.

Ekonomiskt bistånd

Prognosen på ekonomiskt bistånd är + 0,7 mnkr vilket är en förbättring jämfört med förra månaden. Under första tertialen har utbetalningen av bidrag varit lägre än budgeten. Antalet bidragshushåll i snitt har minskat med 90 hushåll jämfört med samma period förra året trots att antal hushåll har ökat något under årets första månader.

Nyttillkommande hushåll består huvudsakligen av ensamstående män och kvinnor, som söker bistånd på grund av arbetslöshet eller sjukdom. Hushållens storlek har minskat vilket bidrar till att budgeten är i balans. Ohälsotalet i Skärholmen är stort och personer som är sjukskrivna är den näst största gruppen bidragstagare efter arbetslösa. Enheten har en ny konsulterande läkare som hjälper till att utreda om personer ska motiveras till arbete eller till att söka sjukersättning.

Enheten för ekonomiskt bistånd har permanentat en organisation med två biträdande enhetschefer. Detta ökar handläggarnas möjlighet till handledning samtidigt som cheferna får mer insyn och tid att följa upp varje enskilt ärende. Enheten ligger väl till i förberedelserna för att implementera de bedömningsinstrument som ska användas över hela staden.

Det sociala boendet i Sättra är nu fullbelagd med först och främst stora barnfamiljer. Förvaltningen kommer att göra regelbunden uppföljning om boendets ekonomi.

Resultatenheter

Resultatenheter	Budget 2013	Resultat från 2012	Resultat 2013	Resultatöverföring till 2014
Bredängs förskolor	50 500	-477	250	-227
Skärholmens förskolor	45 900	1 651	0	1 651
Sättra/Vårbergs förskolor	67 900	1 106	0	1 106
Hemtjänst	31 800	100	0	100
Netto	196 100	2 380	250	2 630

Förvaltningen har fyra resultatenheter, tre inom förskolan och en inom äldreomsorgen. Från 2012 överförde resultatenheterna ett totalt överskott om 2,4 mnkr. En av resultatenheterna från förskoleverksamheten hade med sig

en negativ resultatfond om 0,5 mnkr från 2012. Förskoleverksamheten arbetar aktivt med att minska underskottet och beräknar att överföra totalt 2,5 mnkr till 2014. Äldreomsorgen för över 0,1 mnkr.

Investeringar

Investeringar i parker och grönområden

För 2013 fick stadsdelsförvaltningen 4,0 mnkr för parkinvesteringar avseende puckelbollplan vid Västerholmsstråket. Bygget av puckelbollplanen har överklagats vilket innebär att investeringen kommer att försenas. Förvaltningen kommer troligtvis behöva begära ombudgetering i bokslutet.

Förvaltningen ansöker om totalt 5 mnkr ur central medelsreserv 4 för tillgänglighetsåtgärder varav; 3 miljoner är för ombyggnad av 9 av stadsdelens trappor för att göra dem mer tillgängliga, genom att bygga om dem och komplettera med ledstänger, barnvagnsramper och kontrastmarkering. Förvaltningen har ansvar för drift och underhåll av 75 trappor där de flesta byggdes samtidigt som bostadsområdena i slutet av 60-talet och en del av dessa har inte samma tillgänglighetsstandard som vi har idag. Många har stora underhållsbehov, varav 9 behöver åtgärdas i år. Varje trappa kostar enligt offert från upphandlad entreprenör mellan 50 – 750 tkr beroende på trappans längd och skick. Dessa kostnader har inte förvaltningen täckning för i budget. Ombyggnationerna kan påbörjas direkt efter att medel tilldelats.

1 miljon är för att åtgärda och återställa skadade parkvägar som förstörts på grund av rötter och tjälskador. Återställande kan påbörjas direkt efter att medel tilldelats.

1 miljon är för att fortsätta förbättra tillgängligheten längs Skärholmens strandpromenad. Förvaltningen planerar att med dessa medel fortsätta förbättra beläggningen med stenmjöl. Förvaltningen har inga investeringsmedel för tillgängliggörande av strandpromenaden. Arbetet kan påbörjas direkt efter att medel tilldelats.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inga försäljning av anläggningstillgångar under tertial 1.

Betydande projekt som inte är investeringar

Skärholmen har inga betydande projekt som inte är investering.

Omslutningsförändringar

Förvaltningen redovisar följande omslutningsförändringar sammanlagt 24,7 mnkr:

18,0 mnkr för ökade intäkter och kostnader för profilboende inom äldreomsorgen.

1,7 mnkr för vårdnadsbidrag inom förskolan.

5 mnkr i ökade kostnader för feriearbetande ungdomar och intäkter från Söderortsvisionen.

Budgetjusteringar

Budgetjusteringar:

- Avskrivningar om 0,4 mnkr och internränta om 0,1 mnkr.
- Nämnden ansöker om sammanlagd 860 tkr för att anordna 3 projekt inom ramen för Vackra Stockholm.
- Ersättning för höga hyror inom förskolan om 0,3 mnkr

Ansökan från central medelsreserv:

- 2,5 mnkr av central medelsreserv 2 för att fortsätta påbörjade skötselåtgärder i sätraskogens naturreservat.
- 5 mnkr av central medelsreserv 4 för tillgänglighetsåtgärder.
- 3 mnkr av central medelsreserv 2 för ökad effektivitet i bostadsproduktionen.

Ansökan från ytterstadsmedel:

- 2,6 mnkr av ytterstadsmedel för Skärholmsvärdar enligt bilaga.
- 0,9 mnkr av ytterstadsmedel för projektet El Sistema
- 770 tkr av ytterstadsmedel för projektet Förebyggande arbete i Skärholmen
- 785 tkr av ytterstadsmedel för Relationsvårdsteamet
- 1,7 mnkr av ytterstadsmedel för projektet Föräldrastödjare i Skärholmens mottagningsgrupp.
- 2,1 mnkr av ytterstadsmedel för projektet Säkerhetskonsulter på barnenheten.

Projektet genomförs enbart om budgetmedel tilldelas eller om förvaltningens ekonomi i övrigt tillåter.

Medel för lokaländamål

Förskoleverksamheten söker stimulansbidrag om 0,8 mnkr i T1 avseende ny avdelning på Stångholmsbacken 97-99 som beräknas färdigställas under slutet av året.

Analys av balansräkning

Övrigt

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med kvalitetsutveckling där fokus läggs på vilka resultat och effekter som ska åstadkommas för medborgare och brukare. Under året kommer utbildningar och workshops genomföras för chefer och andra nyckelpersoner. Syftet är att medborgare och brukare ska uppleva att de verksamheter som erbjuds är av god kvalitet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel av de totala kostnaderna Uppfylls helt			3,4 %	minska	2013
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen Uppfylls inte			3 st	tas fram av nämnden	2013

Kommentar: En enhet planerar att delta i kvalitetsutmärkelse.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbeta för genomgripande regelförenklningar med målsättningen att öka stadens servicegrad.	2013-01-01	2013-12-31	
 Finna ytterligare samarbeten mellan nämnder för effektiviseringar.	2013-01-01	2013-12-31	

NÄMNDMÅL:
Stadsdelsnämndens resurser används effektivt för medborgarnas och brukarnas bästa.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inför sjösättning av stadens nya intranät gör vi översyn av stadsdelens intranät för att effektivisera arbetet.	2013-01-01	2013-12-31	

Kommentar: En översyn av innehållet i stadsdelens intranät är gjord där flera intranätsredaktörer har medverkat. Översynen möjliggör för förvaltningen att endast flytta över den information det finns behov av. Om något skulle saknas finns även möjlighet att aktualisera det en tid efter övergången.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Synpunkter och klagomål

Förvaltningen har ett väl inarbetat sätt att hantera klagomål. Inställning är att klagomål bidrar till verksamhetsutveckling. Klagomålshanteringens gång är att varje klagomål oavsett källbärare, e-post, skriftligt, annat registreras/ diarieförs av registrator. Klagomålet skickas omgående till ansvarig avdelningschef för bedömning/åtgärd. Registrator gör utdrag till förvaltningsledningen/ förvaltningsledningsmöte en gång per månad där respektive klagomåls status fastställs. Detta för att säkerställa att klagomål ej glöms bort/ ”faller mellan stolarna”. Är ärendet åtgärdat och klart skrivs detta in i ärendehanteringssystemet. Begreppet åtgärdat innebär i det här sammanhanget att en återkoppling till brukaren/medborgaren som framfört synpunkten/klagomålet skett där det är möjligt (vissa klagomål är anonyma) Den avdelning som ”äger” klagomålet utför återkopplingen för att direkt kunna svara på eventuella följdfrågor eller annat som brukaren/ medborgaren vill ha hjälp med.

Stadsutveckling

Stadsutveckling har fått in 26 klagomål och 3 synpunkter. Avdelningen för stadsutveckling har omhändertagit samtliga synpunkter och klagomål som inkommit. I de fall som rör avdelningens ansvarsområden har felen åtgärdats av egen personal. För några mer omfattande synpunkter pågår handläggning fortfarande. Ärenden som handläggs av andra aktörer har vidarebefordrats till; trafikkontoret och Idrottsförvaltningen samt berörda fastighetsägare. Ett inkommet förslag har besvarats med rekommendation att inkomma med medborgarförslag, vilket också gjordes. Samtliga synpunkter som inkom före 2013-02-01 gällande medborgarkontoret har besvarats, åtgärdats och i ett fall förmedlats vidare till Skatteverket och Försäkringskassan.

Medborgarservice

Medborgarservice har fått in 8 klagomål och 4 synpunkter. Avdelningen för medborgarservice har omhändertagit samtliga synpunkter och klagomål som inkommit, och sökt kontakt med samtliga förslagsställare som lämnat sina kontaktuppgifter. I flertalet fall har information lämnats om pågående rekrytering som tillgodoser inkommet önskemål. Arbete pågår för att försöka korta väntetiderna till samhällsvägledarna. (Handläggningen av klagomålet är klar).

Socialtjänsten

Socialtjänsten har fått in 46 klagomål och 2 synpunkter. Större delen av de inkomna klagomålen gäller missnöje med tillgängligheten till handläggare och missnöje med handläggning/handläggare.

Äldre och funktionshindrade

Äldre och funktionshindrade har fått in 5 klagomål och 2 synpunkter. Omsorgen om äldre och funktionsnedsatta har fått in fem klagomål varav ett avslutats och

öppnats som ett lex Sarah ärende. Klagomålen har handlat om missnöje med personal samt missnöje med matlådeleverans. Samtliga klagomål är utredda och besvarade. Två synpunkter har inkommit och handlar om positiv respons på de aktiviteter som avdelningens dietist har anordnat.

Förskola och fritid

Förskola och fritid har fått in sju klagomål och 1 synpunkt. Klagomålen som har inkommit gäller personal, städning, önskemål om längre svarstid för erbjuden plats samt klagomål på en skola som vidarebefordrats. Fyra klagomål har besvarats och vid resterande tre pågår handläggning. Synpunkten gäller beröm till en fristående förskola som har skickats till berörd förskola

Bilagor

- Bilaga 01 Prognos T1 2013 ub071a_971
- Bilaga 02 Avvikelser mot budget T1 2013 ubx61a_806
- Bilaga 03 SDN 24 blanketter i T1 2013
- Bilaga 04 Aktivitetsplan T1 2013
- Bilaga 05 Sammanställning av inkomna synpunkter och klagomål T1 2013
- Bilaga 06 Ansökningar för 3 projekt Vackra Stockholm
- Bilaga 07 A Ytterstadsprojekt Skärholmsvärdar
- Bilaga 07 B Ytterstadsprojekt El Sistema Stockholm
- Bilaga 07 C Ytterstadsprojekt Förebyggande arbete i Skärholmen
- Bilaga 07 D Ytterstadsprojekt Relationsvåldsteamet
- Bilaga 07 E Ytterstadsprojekt Föräldrastödjare i Skärholmens mottagningsgrupp
- Bilaga 07 F Ytterstadsprojekt Säkerhetskonsulter på Barnenheten
- Bilaga 08 A Redovisning av ytterstadsmedel KKS-academy och ferieungdomar
- Bilaga 08 B Redovisning av ytterstadsmedel Sociala insatsgrupp och relationsvåld
- Bilaga 08 C Redovisning av ytterstadsmedel Vinterfestival 2012